
A Subhashita A Day ASAD

——
ப்ரதிதி³நம் ஸுபா⁴ஷிதம்

Document Information

Text title : subhaashhita postings by Kedar Naphade

File name : subhaashhita_kedar.itx

Category : subhaashhita, sangraha, subhAShita

Location : doc_z_misc_subhaashhita

Author : Kedar Naphade

Transliterated by : Kedar Naphade

Proofread by : Kedar Naphade

Latest update : August 28, 2021

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

January 21, 2023

sanskritdocuments.org

A Subhashita A Day ASAD

ப்ரதிதி³நம் ஸுபா⁴ஷிதம்

This is the 'un-edited' collection of Kedar's postings of ப்ரதிதி³நம் ஸுபா⁴ஷிதம் (pratidinaM subhAshitaM A Subhashita A Day or shortened as ASAD) on the sanskrit-digest mailing group archives. If you would like to edit and format these, please write to sanskrit at cheerful.com.

ASAD (2)

கிமபி ஸுப⁴கார்யம் க³ணேஸவந்த³நேந அத² வா ஸரஸ்வதீ வந்த³நேந ப்ராரப்⁴யதே |
அத: ஏஷ: த்³விதீய: ஸ்லோக: ஸரஸ்வதிவந்த³நாய ஸமர்பயாமி

Any good endeavour is begun by a prayer to Ganesh or Saraswati. Hence this second subhhAshita of ASAD is dedicated to Saraswati :

யா குந்தே³ந்து³துஸாரஹாரத⁴வளா யா ஸுப்⁴ரவஸ்த்ராவ்ரு³தா
யா வீனாவரத³ண்ட³மண்டி³தகரா யா ஸ்வேதபத்³மாஸநா |
யா ப்³ரஹ்மாச்யுதஸந்கரப்⁴ரு³திபி:⁴ தே³வை: ஸதா³ வந்தி³தா
ஸா மாம் பாது ஸரஸ்வதீ ப⁴க³வதீ நி:ஸேஷஜாட்³யாபஹா ||

One who is as white as a garland of kunda flowers and waterdrops, who has worn white apparel, whose hand is placed on the stem of the vINA, who is sitting on a white lotus, and who is always worshipped by Gods such as Brahma, Achyuta (Vishnu) and Shankara, that Sarasvati, who completely steals (one's) lethargy may bless me ...

ASAD (3)

த்ரு³தீயே அஸ்மிந் ஸ்லோகே க³ர்த³பா⁴த் த்ரீணி ஸிக்ஷத

In this third verse of ASAD, learn three things from the donkey...

அவிஸ்ராமம் வஹேத்³பா⁴ரம் சீதோஷ்ணம் ச ந விந்த³தி ।
ஸஸந்தோஷஸ்ததா² நித்யம் த்ரீணி ஸிக்ஷத க³ர்த³பா⁴த் ॥

(He) carries loads without rest, is not deterred by the heat or cold, is always
content these three things should be learnt from the donkey

ASAD (5)

ஏதஸ்மிந் ஸுபா⁴ஸிதம் ப⁴வதி ஸங்கரஸ்தவநாய । ஸுஷ்²க்ரு²: க²லு
ஸப்³த³ப்ரயோக:³ அஸ்மிந் । ப²து

This subhAshita is a prayer to Shankara. It has a nice verbal composition

பிநாக ப²ணி பா³லேந்த³ ப⁴ஸம் மந்தா³கிநீ யுதா ।
ப வர்க³ ரசிதா மூர்தி: அபவர்க³ ப்ரடா³ஸ்து ந: ॥

Equipped with a spear(pinAka), snake(phaNi), the crescent of the
moon(bAlendu), ashes and the ganga, may this idol composed from the
'pa varga' (the consonants pa, pha, ba, bha, ma) lead us to heaven
(apavarga).

ASAD (6)

அஸ்தி ஏஷா ஸமஸ்யாபுர்தி:

(here is a riddle)

பாநியம் பாதுமிச்சா²மி த்வத்த: கமலலோசநே ।
யதி³ தா³ஸ்யஸி நேச்சா²மி ந தா³ஸ்யஸி பிபா³ம்யஹம் ॥

The apparent meaning : O Lotus eyed, I wish to drink water from you. If you
give it to me, I do not want it, but if you dont give it, I shall drink
it !!! (which obviously makes no sense..) The solution : the trick is in
the word “dAsyasi” which has been interpreted above as the future tense form
of the verb 'dA' meaning to give. However it is correctly interpreted as
the sandhi dAsi + asi Hence the second line actually means, if you are a

---

dAsi, I dont want it, but if you are not a dAsi I shall drink it. Perhaps this goes back to the times where brAhmins would not accept even water if it was touched by untouchable dAsis..

ASAD (7)

ப⁴வந்தி ப³ஹவ: ஸ்லோகா: ஸஜ்ஜநஸங்க³திப்ரஸம்ஸிந: | தஸ்மிநேதத்து மஹ்யம் ஸர்வே⁴யோ⁵தி⁴கம் ப்ரியம் ||

(There are many verses that praise the effects of good company. However this is my favourite among them)

ஸந்தப்தாயஸி ஸம்ஸ்தி²தஸ்ய பயஸோ நாமாபி ந ஜ்ஞாயதே
முக்தாகாரதயா ததே³வ நவிநீபத்ரஸ்தி²தம் ராஜதே |
ஸ்வாத்யாம் ஸாக³ரஸூக்திமத்⁴யபதிதம் ஸந்மௌக்திகம் ஜாயதே
ப்ராயேனோத்தமமத்⁴யமாத⁴மத்³ஸா ஸம்ஸர்க³தோ ஜாயதே ||

You cant even notice a hint of a drop of water fallen on hot iron. The same drop shines like a pearl on a lotus leaf. And in the 'swati' nakShatra fallen inside a sea shell, it becomes a pearl .. Usually excellent, medium and bad states (of a person) are dependent on company. Again as Marathi speaking people will recognise, this is exactly identical to the following marathi verse :

தோயாசே பரி நாவ ஹீ ந உரதே ஸந்தப்த லோஹாவா¹
தே பா⁴ஸே நவிநீ³லாவரி அஹ ! ஸந்மௌக்திகாசே பரி |
தே ஸ்வாதீஸ்தவ அப³தி⁴ஸூக்திபுடகி மோதீ க⁴டே³ நேதகே
ஜா¹னா உத்தமமத்⁴யமாத⁴மத்³ஸா ஸம்ஸர்க³யோகே³ டிகே ||

ASAD (8)

வித்³யாம் ப்ரஸம்ஸிநம் ஏநம் ஸ்லோகம் மந்யே ப³ஹவோ ஜாநந்தி |

(I think many people know this verse that praises knowledge)

ந சோரஹார்யம் ந ச ராஜஹார்யம் ந ப்⁴ராத்ரு¹பா⁴ஜ்யம் ந ச பா⁴ரகாரீ |
வ்யயே க்ரு¹தே வர்த⁴த ஏவ நித்யம் வித்³யாத⁴நம் ஸர்வத⁴நப்ரதா⁴நம் ||

It cannot be stolen by thieves, cannot be taken away by the king, cannot be divided among brothers and does not cause a load. If spent, it always multiplies. The wealth of knowledge is the greatest among all wealths.

ASAD (8 1)

பரஸ்பரவிரோதே⁴ ச வயம் பஞ்ச ச தே ஸதம் |
அந்யை: ஸாகம் விரோதே⁴ து வயம் பஞ்சாதி⁴கம் ஸதம் ||

When in combat against each other we are 5 and they are hundred. But when against others, we are a hundred and five ...

(obviously refers to Kauravas and Pandavas. I believe this is supposed to be said by Dharma.)

ASAD (9)

அஜராமரவத்ப்ராஜ்ஞோ வித்³யாமர்த²ம் ச ஸாத⁴யேத் |
க்³ரு¹ஹீத இவ கேஸேஷு ம்ரு¹த்யநா த⁴ர்மமாசரேத் ||

The wise man acquires knowledge and wealth as if he is never going to die. And he practices reigion as if he is tightly held in his hair by death.

ASAD (10)

அதி⁴கமேகம் மந்யே காலித³ஸேந ரசிதம்

Here's another one I believe accredited to Kalidasa

கமலே கமலோத்பத்தி: ஸ்ரூயதே ந து த்³ரு¹ஸ்யதே |
பா³லே தவ முகா²ம்போ⁴ஜே கத²மிந்த³வரத்³வயம் ||

The birth of one lotus on another has neither been seen nor heard of. Little girl, how is it that on your lotus face there are these two lotuses ? (her

---

eyes)

ASAD (10 1)

One more subhashitam that starts with “kamale”

கமலே கமலா ஸேதே ஹரஷேதே ஹிமாலயே |

கூரீராப்³தௌ⁴ ச ஹரிஷேதே மந்யே மத்குண ஸந்கய | ||

On the lotus sits Goddess KamalA (LakShmi), Hara (Lord Shiva) resides in the HimAlayAs. In the vortex of the churning ocean resides Hari (Lord VishNu), I know this precisely.

கமலாஸந = Brahma (seated on a lotus)

கமலேகூண = Vishnu (lotus eyed)

கமலாநிகிரீட = Shiva? (crowned by the enemy of the lotus (moon?))

கமலப்³ரு⁴த் = the sun (lit. husband of the lotus)

நுத = praised

ஸ்துத = praised ?

May Laxmi, whose lotus like feet are praised by the trinity and the sun(?) make me her lotus (ie, abode)

your interpretation of kamalArikirITa is perfect. the moon is the enemy of the lotus because when the moon rises, the lotus closes itself.

கமல்ப்⁴ரு⁴த்³வாஹ :

ப்⁴ரு⁴த்³ == to carry;

வாஹ == carrier

hence kamalabhRidvAha is the carrier of the carrier of a lotus, which is the cloud or the lord varuna.

there is no special reason for using both stuta and nuta .. stuta means praised, and nuta means saluted..

however, the best part is “karotu me kamalaM”

the word ka has many meanings. one among them is “evil”. “alaM” means enough. Hence karotu me kaM alaM means may she end all my evil ...

ASAD (11)

ஆகாஸாத் பதிதம் தோயம் யதா² க³ச்ச²தி ஸாக³ரம் ।
ஸர்வதே³வநமஸ்கார: கேஸவம் ப்ரதிக³ச்ச²தி ॥

As all the water fallen from the skies goes to the sea, similarly
salutations to any God finally reach Keshava.

ASAD (12)

சிந்தநீயா ஹி விபதா³மாதா³வேவ ப்ரதிக்ரியா ।
ந கூபக²நநம் யுக்தம் ப்ரதீ³ப்தே வஹ்நிநா க்³ரு'ஹே ॥

Reactions to calamities should be considered well in advance.
It is no good to start digging a well when the house is on fire !

ASAD (11 1)

யத்கோகில: கிலமதௌ⁴ மது⁴ரம் விரோதி ।
தச்சாரு சாம்ர கலிகா ணிக்ரைக ஹேது: ।

கில = really

மது⁴ = spring

மது⁴ர = sweet

விரோத்தி = it should actually be virauti : means cries.

சாரு = beautiful

சாம்ர = cha + Amra (Amra = mango)

கலிகா = petal

ணிக்ரைக = ??? (is this correctly transliterated ?)

ஹேது: = intention

overall meaning : the sweet crying of the cuckoo in spring has the intention of
the “nikraika” of the beautiful mango petal ..

This shloka was poorly transliterated.. please refer the following
transliteration guidelines when transliterating sanskrit into English. This will

---

result in others understanding your shlokas more easily .. and hence responding quicker...

ASAD (13)

கூஷமா ஸஸ்த்ரம் கரே யஸ்ய து³ர்ஜந: கிம் கரிஷ்யதி |
அத்ரு¹ணே பதிதோ வஹ்நி: ஸ்வயமேவோபஸாம்யதி ||

What can a wicked person do to someone who has the weapon of forgiveness in his hands ? Fire fallen on ground without any grass extinguishes by itself.

கூஷமா ப³லமஸக்தாநாம் ஸக்தாநாம் பூ⁴ஸணம் கூஷமா |
கூஷமா வஸிக்ருதே லோகே கூஷமயா: கிம் ந ஸித்⁴யதி | ||

forgiveness is the strength of the weak. forgiveness is the ornament of the mighty. if the world is conquered by forgiveness, what cannot be accomplished by forgiveness ?

ASAD (13 1)

கூஷமா ப³லமஸக்தாநாம் ஸக்தாநாம் பூ⁴ஸணம் கூஷமா |
கூஷமா வஸிக்ருதே லோகே கூஷமயா: கிம் ந ஸித்⁴யதி | ||

forgiveness is the strength of the weak. forgiveness is the ornament of the mighty. if the world is conquered by forgiveness, what cannot be accomplished by forgiveness ?

wrong in the first half of second line of the above verse itself !

Even to get the meaning “In the world, forgiveness has the power of conquering”, the words look odd ... Does “vashikrute” give this meaning ?

வஸ = conquered. vashI+kRi = to conquer

வஸீக்ரு¹த = conquered.

kShamAvashIkRite loke is a “sati saptami” usage. it is to be interpreted as yadA lokaH kShamAvashIkRitaH tada (when the world is conquered by forgiveness) In the sati saptami usage, the saptami vibhaki is used to denote

---

the temporal relationship between two successive events so basically it means, even when the world can be conquered by forgiveness, what else remains ??

ASAD (14)

கராக்³ரே வஸதே லக்ஷ்மீ: கரமத்⁴யே ஸரஸ்வதீ |
கரமூலே து கோ³விந்த:³ ப்ரபா⁴தே கரத்³ர்ஸநம் ||

Laxmi resides at the tip of the hand, sarasvati in the middle, Govinda at the root. Hence one should take “darshan” of one’s hand in the morning.

கராக்³ரே வஸதே லக்ஷ்மீ: கரமத்⁴யே ஸரஸ்வதீ |
கரமூலே து கோ³விந்த:~3 ப்ரபா⁴தே கரத்³ர்ஸநம் ||

If I rememeber the sloka it is “karamule tu gouricha” it’s not govondaH.
Laxmi resides at the tip of the hand, sarasvati in the middle, Gouri(Parvati) at the root. Hence one should take “darshan” of one’s hand in the morning.
Hi Padma.

glad to see you on the list. you are probably right about “karamUle tu gauri cha” this makes a more consistent subhAshita but sometimes there are more than one versions of a subhAshita in existence with small differences and both of them are “correct” again, gauri makes a better pATh than govindaH ....

thanks !

kedar

ASAD (13)

(fwd)

Thanks for the sholka. This shoka about Kshama and the line of thinking. and other features that go with it were adopted by Gandhiji for our freedom. There was the other group (jahal) who asked questions like what should be done for the person who is determined to kill you regardless of what you

---

are thinking. Examples were given from the 2nd war and how a certain group of people was removed by force etc. So the jahals justified their line of thinking.

ASAD (13)

கராக்³ரே வஸதே லக்ஷ்மீ: கரமத்⁴யே ஸரஸ்வதீ |
கரமூலே து கோ³விந்த:³ ப்ரபா⁴தே கரத்³ர்ஸநம் ||

If I rememeber the sloka it is “karamule tu gouricha” it’s not govondaH. Laxmi resides at the tip of the hand, sarasvati in the middle, Gouri(Parvati) at the root. Hence one should take “darshan” of one’s hand in the morning. Hi Padma.

glad to see you on the list. you are probably right about “karamUle tu gauri cha” this makes a more consistent subhAshita but sometimes there are more than one versions of a subhAshita in existence with small differences and both of them are “correct” again, gauri makes a better pATh than govindaH ....

I have come across “karamulethu govinda” in my child hood. recently I heard even the other one “ karamu lethu gauri cha”. So obviously the subhashitham was subjected to changes as time passed , We cannot argue which is correct as we don’t know the exact source of this work.. Let us accept both, as both are having good meanings.

கராக்³ரே வஸதே லக்ஷ்மீ: . “At the top of the hand resides LakShmi. கரமத்⁴யே ஸரஸ்வதீ . In the middle of the hand resides Sarasvati. கரமூலே வஸேத் ப்ரஹ்மா: . At the bottom of the hand resides Brahma. ப்ரபா⁴தே கரத்³ர்ஸ’அநம் . In the morning, the sight of the hands . (is auspicious).”

ஸமுத்³ரவஸநே தே³வீ . “O goddess with the mantle of oceans. பர்வதஸ்தந மண்ட³லே . adorned with the breasts of mountains. விஷ்ணுபத்நீ நம்ஸ்துப்⁴யம் . O the consort of Vishnu, salutations to thee!

பாத்³ஸ்பர்ஸம் க்ஷமஸ்வமே . pardon me for touching thee with my feet.”

Note: The above prayers are generally recited as soon as one gets up from the bed. In the first sloka, LakShmi stands for spiritual wealth, Sarasvati for spiritual knowledge and Brahma for spiritual wisdom.

According to the Hindu mythology, God Vishnu has two wives, Sri Devi (LakShmi) and Bhoomi Devi (Earth). They are supposed to be residing on His chest. For defiling the Earth with our feet and also with our body fluids, we beseech Her pardon.

This concludes the Earth Day specials.

ASAD (15)

காக: க்ரு³ஷ்ண: பிக: க்ரு³ஷ்ண: கோ பே⁴த:³ பிககாகயோ: |
வஸந்தஸமயே ப்ராப்தே காக: காக: பிக: பிக: ||

The crow is black, and the cuckoo is black. What is the difference between the two ? It is when spring arrives that the crow is identified as the crow, and the cuckoo, the cuckoo.

ASAD (16)

ஸஜ்ஜநஸ்ய ஹ்ரு³த³யம் நவநீதம் யத்³வத்³ந்தி கவயஸ்தத³லீகம் |
அந்யதே³ஹவிலஸத்பரிதாபாத் ஸஜ்ஜநோ த்³ரவதி, நோ நவநீதம் ||

Poets say that the heart of a good man is like butter, but that is not correct. The heat (frustration/sorrow/ etc.) residing in another body does not melt butter, but it does melt the good man.

ASAD (17)

I do not know whether the following two verses were indeed like a sawAl jawAb, but it definitely seems so

காசம் மணிம் காஞ்சநமேகஸுதிரே முக்³தா⁴ நிப்³த்⁴நந்தி கிமத்ர சித்ரம் |
விசாரவாந் பாணிநிரேகஸுதிரே ஸ்வாநம் யுவாநம் மக⁴வாநமாஹ ||

ஸுநேவ யூநா ப்ரஸப⁴ம் மகோ⁴நா ப்ரத⁴ர்ஸிதா கௌ³த்மத⁴ர்மபத்நீ |
விசாரவாந் பாணிநிரேகஸூ³த்ரே ஸ்வாநம் யுவாநம் மக⁴வாநமாஹ ||

The first verse : What is so strange about women tying glass, beads and gold all on one thread ? Even the great thinker paNini tied the dog, the youth and Indra on the same string .. (pun on the word sUtra)

The second verse : Gautam's wife was forcibly molested by the youth Indra. (who acted) like a dog. the great thinker pAnini tied the dog, the youth and Indra on the same string ...

I guess I should have clarified. the three words : shvA (dog) yuvA (youth) and maghavA (indra) belong to the same grammatical class .. they are declined identically, and there is a sUtra (rule) in Panini's grammar that ties them together. ...

hence the pun on sUtra...

ASAD (18)

நி:ஸ்வோ வஷ்டி ஸதம் ஸதீ த³ஸஸதம் லக்ஷம் ஸஹஸ்ராதி⁴ப:
லக்ஷஸ: க்ஷிதிபாலதாம் க்ஷிதிபதிஸ்சக்ரேஸதாம் வாஞ்ச²தி |
சக்ரேஸ: புநரிந்த³ரதாம் ஸுரபதி: ப்³ராஹ்மம் பத³ம் வாஞ்ச²தி
ப்³ரஹ்மா ஸைவபத³ம் ஸிவோ ஹரிபத³ம் சாஸாவதி⁴ம் கோ க³த: ||

The penniless man wishes for a hundred, the onw who has hundred wants a thousand, the one with a thousand , a lakh. The one with a lakh wants to be the king, the king wants to be the emperor, and the emperor wants to be Indra (king of Gods), Indra want's brahma's position, brahma shiva's and shiva viShNu's ... who has ever been able to kill desire ?

ASAD (19)

நிந்த³ந்து நீதிநிபுண யதி³ வா ஸ்துவந்து
லக்ஷமீ: ஸமாவிஸது க³ச்ச²து வா யதே²ஷ்டம் |
அத³யைவ வா மரணமஸ்து யுகா³ந்தரே வா

ந்யாய்யாத்தபத:² ப்ரவிசலந்தி பத³ம் ந தீ⁴ரா: ||

Whether the philosophers praise him or criticize, whether lakShmi enters the house or goes away as she wishes, whether death is today itself or after an eon, great men never step a foot away from the path of justice.
for marathi readers :

நிந்தோ³த வாநோத ஸுநீ³திமந்த சளோ அஸோ வா கமலா க்³ரு'ஹாத |
ஹோ ம்ரு'த்ய ஆஜிச க⁴டோ³ யுகா³ந்தீ ஸந்மார்க்³ டாகோநி ப⁴லே ந ஜாதீ ||

ASAD (20)

Hi.

Padma pointed out a typo I had made. Instead of pa ncha, I had just written pa na ... The corrected shloka is as follows :

ஸ்வயம் பஞ்சமுக:² புத்ரௌ க³ஜாநநஷடா³நநௌ |
தி³க³ம்ப³ர: கத²ம் ஜீவேத் அந்நபூர்ணா ந சேத்³க்³ரு'ஹே ||

five mouthed himself(Shiva), and sons the elephant mouth (Ganesh) and the one with six mouths (Kartikeya) .. how would shiva survive if Annapurna (Parvati) was not at home ?

ASAD (21)

ஸ்வயம் மஹேஸ: ஸவ்ஸுரோ நகே³ஸ: ஸகா² த⁴நேஸஸ்ச ஸுதோ க³ணேஸ: |
ததா²பி பி⁴க்ஷாடநமேவ ஸம்போ:⁴ ப³லீயஸீ கேவலமீஸ்வரேச்சா² ||

Himself the great lord, his father in law the king of mountains, his friend the king of wealth, his and his son the lord of the gaNas.
even then roaming around begging for food is shiva's destiny only god's wish is powerful ...

ASAD (23)

க³ர்ஜஸி மேக⁴ ந யச்ச²ஸி தோயம் சாதகபக்ஷீ வ்யாகுலிதோ⁵ஹம் ।
தை³வாதி³ஹ யதி³ த³க்ஷிணவாத: க்வ த்வம் க்வாஹம் க்வ ச ஜலபாத: ॥

O cloud, you roar, but do not give water. I, the chatak bird am thirsty.
If fatefully the southern winds blow here, where shall you be , where
shall I be and where shall it rain ?

ASAD (22)

ரே ரே சாதக ! ஸாவதா⁴நமநஸா மித்ரக்ஷணம் ஸ்ரூயதாம்
அம்போ⁴தா³ ப³ஹவோ வஸந்தி க³க³நே ஸர்வே⁵பி நைகா³த்³ரு³ஸா: ।
கேசித் வ்ரு³ஷ்டி⁴ரார்த்த³ரயந்தி த⁴ரணீம் க³ர்ஜந்தி கேசித்³வ்ரு³தா²
யம் யம் பஸ்யஸி தஸ்ய தஸ்ய புரதோ மா ப்³ஹாஹி தீ³நம் வச: ॥

O chatak, my friend, listen for a moment with an alert mind. there are many
clouds in the sky, not all of them are alike. Some wet the earth by their
showers, whereas some just roar. Dont beg pitifully in front of each and
every one you come across !

ASAD (24)

ராதிரீ³க்³மிஷ்யதி ப⁴விஷ்யதி ஸுப்ரபா⁴தம்
பா⁴ஸ்வாந் உதே³ஸ்யதி ஹஸிஷ்யதி பங்கஜஹூ: ।
இத்த²ம் விசிந்தயதி கோஷக³தே த்³விரே²ஃ³ஃ
ஹா ஹந்த ஹந்த நலிநிம் க³ஜ உஜ்ஜஹார ॥

The night shall go away and it shall be dawn. The sun will rise and the
lotus will smile ! While the bumblebee trapped in the lotus was thinking
this, Alas ! an elephant uprooted the lotus !

ASAD (25)

மந்யே ஸம்ஸ்க்ரு³தே ஏதத் ப்ரத²மம் காவ்யம் வால்மிகிநா க்ரு³தம்

I believe this is the first piece of verse in Sanskrit ; composed by Valmiki

---

மா நிஷாத³ ப்ரதிஷ்டா²ம் த்வம் அக³ம: ஸாஸ்வதீ: ஸமா: |
யத்க்ரௌஞ்சமிது²நாதே³கம் அவதீ:⁴ காமமோஹிதம் ||

O niShAda, you will not come to glory till the end of eternity. for you have killed one from a pair of krauncha birds, enraptured in love.

This is the first shloka in Ramayana as Krishna told me some time ago. As the meaning indicates, Valmiki was inspired to write this shloka when he saw a hunter shooting one of two krauncha birds who were engaged in rati.

I believe this is the first piece of verse in Sanskrit ; composed by Valmiki

மா நிஷாத³ ப்ரதிஷ்டா²ம் த்வம் அக³ம: ஸாஸ்வதீ: ஸமா: |
யத்க்ரௌஞ்சமிது²நாதே³கம் அவதீ:⁴ காமமோஹிதம் ||

O niShAda, you will not come to glory till the end of eternity. for you have killed one from a pair of krauncha birds, enraptured in love.

This is the first shloka in Ramayana as Krishna told me some time ago. As the meaning indicates, Valmiki was inspired to write this shloka when he saw a hunter shooting one of two krauncha birds who were engaged in rati.

This was one of the first shlokas that I learned in my Sanskrit class in the 5th grade, and all the info below is based on what I learned then. most of the people on this net may already be familiar with the significance of this shloka. ever composed by Adikavi (first poet) vAlmIki.

He was in a peaceful

state of mind (either meditating or taking a walk) when this niShAda (hunter) killed the male krauncha (swan?). vAlmIki got angry with the actions of the hunter and this shloka came out of his mouth. After vAlmIki emerged out of his rage, he realized that he had gone out of the state of equanimity and cursed the hunter out.

It was then that someone else (nArada?) appeared and told him that he had uttered the first piece of poetry and explained to him that there was a second meaning behind the shloka.

I don't remember what the other interpretation of this shloka is except that the hunter is rAma and the krauncha(s) are rAvaNa and

mandodarI, and that rAma kills rAvaNa. I don't remember what the second interpretation of the shrApa (curse) is when applied to rAma. So this is how the shloka fits into the rAmayaNa.

ASAD (26)

ந ஹி கஸ்சித் விஜாநாதி கிம் கஸ்ய ஸ்வோ ப⁴விஷ்யதி ।
அத: ஸ்வ: கரணீயாநி குர்யாத³த்³யைவ பு³த்³தி⁴மாந் ॥

No one knows what will happen to whom tomorrow. So a wise man should do all of tomorrow's tasks today.

(கல்ஹ் கரை ஸோ ஆஜ் கர் ...)

tomorrow = ஸ்வஹ்

day after tomorrow = பரஸ்வஹ்

2 days after tomorrow = ப்ரபரஸ்வஹ்

yesterday = ஹ்யஹ்

day before yesterday = பரஹ்யஹ்

2 days before yesterday = ப்ரபரஹ்யஹ்

ASAD (27)

ப்ராரப்⁴யதே ந க²லு விக்⁴நப⁴யேந நீசை:
ப்ராரப்⁴ய விக்⁴நவிஹதா விரமந்தி மத்⁴யா: ।
விக்⁴நை: புந: புநரபி ப்ரதிஹந்யமாநா:
ப்ராரப்³த⁴முத்தமஜநா ந பரித்யஜந்தி ॥

Inferior men do not start (any endeavor) with the fear of obstructions.
Average men , stop an endeavor when they are faced with problems. However.
even though they are struck again and again by disaster, superior men
never give up an endeavor that they have undertaken.

ASAD (28)

ஸிம்ஹ: ஸிஸுரபி நிபததி

மத³ மலிந கபோல பி⁴த்திஷு க³ஜேஷு |
 ப்ரக்ரு³திரியம் ஸத்த்வவதாம்
 தேஜஸாம் ஹி ந வய: ஸமீக்ஷயதே ||

The lion, even when a cub, attacks jumps upon the cheek of an intoxicated elephant. It is indeed the nature of the courageous : the age of the glorious ones is never relevant.

and for the marathi crowd, here's a marathi translation :

எலிம்ஹாசா தோ பா³ல தோ ஹி சபேட
 மாரீ த்யாலா ஜோ கரீ மத்த் மோடா² |
 தேஜஸ்வீ ஜே வ்ரு³த்தி ஐஸீச த்யாந்சி
 தேதே² காஹி சாட³ நாஹி வயாசீ ||

அபி அதி⁴கம் ஏகம் ஸுப⁴ஸரிதம் ப்ராரப்³த⁴வத் “யத²” ஸப்³தே³ந
 யத² தே³ஸஸ்தத² ப⁴ஸ யத² ரஜ தத² ப்ரஜ: |
 யத² பு⁴மிஸ்தத² தோயம் யத² பீ³ஜஸ்தத²ந்ரு: | ||

a Nkura means the first sprout. yathA bIjastathA NkuraH is a very famous proverb. it basically means as you sow, so you reap ...

ந தை⁴ர்யேண விந ளக்ஷமி: ந ஸோஉர்யேண விந ஜ:ய: |
 ந தா³நேந விந மோக்ஷா ந க்³யாநேந விந யஸ: | ||

ASAD (29)

யதா² காஷ்ட²ம் ச காஷ்ட²ம் ச ஸமேயாதாம் மஹோத³தௌ⁴ |
 ஸமேத்ய ச வ்யபேயாதாம் தத³வத் பூ⁴தஸமாக்³ம: ||

As two logs of wood come together in the ocean, and immediately go away from each other, so much alike is mankind ...

and for the marathi people, another translation : this one from the geeta rAmAyana by madgulkar in the song

“ப்ராதீ⁴ந ஆஹே ஜக³தி புத்ர மாநவாசா |

தோ³ஸ நா குணா¹ :

தோ³ந் ஓந்த³க்யாந்சி ஹோதே ஸாக³ராத பே⁴ட
ஏக லாட தோடி³ தோ³கா⁴ம் புந்ஹா நாஹி கா³ட² |

ASAD (30)

கஸ்யசித் கிமபி நோ ஹரணீயம்
மர்மவாக்யமபி நோச்சரணீயம் |
ஸ்ரீபதே: பத³யுக³ம் ஸ்மரணீயம்
லீலயா ப⁴வஜலம் தரணீயம் ||

One should not steal anything belonging to anyone, should not utter a sensitive sentence, should remember (bow down to) Vishnu's feet, and thus swim the ocean of life with ease.

ASAD (31)

This ASAD is a small tribute to my sanskrit teacher, Late Shri Vasant Nanivadekar. He used to reside in Bombay, and was very well versed with the sanskrit classics as well as conversational sanskrit. He was an active “kAryakartA” in many sanskrit related projects and activities in Bombay. Above all, along with my mother he was the one who had introduced me to this great world of Sanskrit verse and literature. (See his booklet amarasamvAadaH Sanskrit Prayer Arati Collection on the site.)

What follows is his translation of Tennyson's “Home they brought her warrior dead” into sanskrit verse.

கே³ஹாநீதே⁵ப்யஸுவிரஹிதே வீரஸிம்ஹே ஸ்வநாதே²
மோஹம் ப்ராப்தா ந ச ந ச ஸகீ² க்ரந்தி³தும் வா ப்ரவ்ரு³த்தா |
பஸ்யந் தே³வீம் பரிஜந இத³ம் ப்ராஹ மர்மாஹதாம் தாம்
நோ சேத்³ ருத்³யாத் இயமபி ப⁴வேத் ப்ராணஹீநாசிரேண ||

Home they brought her warrior dead

She nor swooned nor uttered cry

All her maidens watching said

“She must weep or she will die.”

லோகைர்மந்த³ம் விநதஹ்ரு³த³யை: ஸம்ஸ்துதோ வீர ஏவம்
ஸ்நேஹஸ்யாஸீத் க²லு நரவரோ பா⁴ஜநம் ஸ்லாக⁴நீயம் |
ஸம்ஹார்த³ம் வா நரதநுத⁴ரம் ஸத்ருரௌதா³ர்யமூர்தி:
நோசே கிங்சித் தத³பி கில ஸா நால்பமாத்ரம் சசால ||

Then they praised him soft and low

Called him worthy to be loved

Truest friend and noblest foe

Yet she neither spoke, nor moved.

ஸ்வீயஸ்தா²நாத் தத³நு ஸநகை: காபி தா³ஸீ ததா³நீம்
ப்ராப்தா வீரம் நிப்⁴ரு³தக³மநா காநி க³த்வா பதா³நி
தூ³ரீசக்ரே நரவர முகா²ச்சா²தி³ வஸ்த்ரம் கராப்⁴யாம்
கிங்சிந்மாத்ரம் ந ஹி விசலிதா நாபி வா ஸா ருரோத³

Stole a maiden from her place

Lightly to the warrior stopt

Took the face cloth from the face

Yet she neither moved, nor wept.

காசித்³ வ்ரு³த³தா⁴ நவதிஸரதா³ம் தீ³ர்க⁴மாயுர்த³தா⁴நா
க்ரோடே³ தஸ்யா: ப்ரியதமஸிஸும் ஸ்தா²பயாமாஸ தா⁴தீ
க்³நீஷ்டே வ்ரு³ஷ்டிம் ஜலத³ இவ ஸா பா³ஷ்பபூரம் முமோச
ஜாத, ப்ராணம்ஸ்தவ க²லு க்ரு³தே தா⁴ரயாமீத்யுவாச !

Rose a nurse of nintey years

Set his child upon her knee

Like summer tempest came her tears

“Sweet my child, I live for thee !”

ASAD (32)

ஸாஹித்ய ஸங்கீ³த கலா விஹீந: ஸாக்ஷாத் பஸு: புச² விஷாண ஹீந: |

த்ரு³ணம் ந கா²த³ந்நபி ஜீவமாந: தத்³ பா⁴க³தே⁴யம் பரமம் பஷெ³ணம் ||

The man without (love of) literature music or the arts is indeed an animal without a tail or horns. The fact that he survives even without eating grass is indeed a great piece of luck for the other animals.

ASAD (33)

This one is similar to ASAD(32)

in meaning :

யேஷாம் ந வித்³யா ந தபோ ந தா³நம்
ஜ்ஞாநம் ந சீலம் ந கு³ணே ந த⁴ர்ம: |
தே மர்த்யலோகே பு⁴விபா⁴ரபூ⁴தா:
மநுஷ்யரூபேண ம்ரு³கா³ஸ்சரந்தி ||

Those who do not have learning, perseverance, are not charitable, do not have wisdom, character, good qualities or religion, are indeed a burden to on the earth in the mortal world, and live as animals in the form of man.

ASAD (34)

அதி⁴க³த்ய கு³ரோ: ஜ்ஞாநம் சா²த்ரேப்⁴யோ விதரந்தி யே |
வித்³யா வாத்ஸல்ய நித⁴ய: ஸிக்ஷகா மம தை³வதம் ||

The teachers who distribute knowledge among the students after getting it from their gurus, and who are storehouses of love and knowledge, are indeed like God to me.

ASAD (35)

அஸ்வஸ்ய பூ⁴ஷணம் வேகோ³ மத்தம் ஸ்யாத்³ க³ஜ்பூ⁴ஷணம் |
சாதுர்யம் பூ⁴ஷணம் நார்யா உத்³யோகோ³ நரபூ⁴ஷணம் ||

speed is the ornament of the horse, the intoxicated state is the ornament of the elephant. Cleverness is the ornament of a woman, and

---

industriousness is the ornament of a man.

ASAD (37)

அஹம் நமாமி வரதா³ம் ஜ்ஞாநதா³ம் த்வாம் ஸரஸ்வதீம் |
ப்ரயச்ச² விமலாம் பு³த்³தீ⁴ம் ப்ரஸந்நா ப⁴வ ஸர்வதா³ ||

I bow to you, O Sarasvati who is the giver of boons and giver of knowledge.
Give me untainted wisdom and be pleased and all endowing (to me)

ASAD (40)

அபாரே காவ்யஸம்ஸாரே கவிரேக: ப்ரஜாபதி: |
யதா²ஸ்மை ரோசதே விஸ்வம் ததா² வை பரிவர்ததே ||

In the boundless world of poetry, PrajApati (Brahma) is the only one poet.
He changes the universe as and when he thinks best ..

ASAD (41)

அஸ்திகி³ரிஸமம் ஸ்யாத் கஜ்ஜலம் ஸிந்து⁴ பாத்ரம்
ஸுரதருவரஸாகா² லேக²நீ பத்ரமுர்வீ |
லிக²தி யதி³ க்³ரு'ஹீத்வா ஸாரதா³ ஸர்வகாலம்
தத³பி தவ கு³ணநாம் ஈஸ பாரம் ந யாதி ||

The ink may be like a black mountain, the sea may be the inkpot, A branch of the tree of gods (kalpataru / mandAra ...I believe there are five of them) may be used as a pen, and the whole earth be used as the paper. If even Sharada (Goddess Sarasvati) writes for all the time using all this material, even then, O lord, she will not come to the end of describing your good qualities.

த³தா³தி ப்ரதிக்³ரு'ண்ஹாதி கு³ஹ்யமாக்²யாதி ப்ரு'ச்ச²தி |
பு⁴ங்க்தே போ⁴ஜயதே சைவ ஷட்³வித⁴ம் ப்ரீதிலக்ஷணம் ||

When the money is gone (become poor), the hunger increases
At the time of trouble, the enmities crop up
when you are divided (without unity), problems become plenty.
I do not know the meaning of “abhIkShNaM”. The meaning of first line
depends upon this word.
I think “samudbhada.nti” should be “samudbhava.nti”.
Basically, the SubhAshita is trying to tell us that problems crop
up only when you are devoid of the solution !
(Murphy’s law ?)

கூகதே ப்ரஹாரா: நிபதந்தி அபீ⁴க்ஷணம்

I do not know the meaning of “abhIkShNaM”. The meaning of first line
depends upon this word.
Dictionary gives the meaning of abhIkShaNam as “every moment”; it fits
here, but is somewhat puzzling. With this meaning, the first pada means
When wounded, blows fall every moment (The wounded get hit repeatedly)
IF it is abhikShaNam, the first line will not obey the meter of the
shloka. besides that everything makes sense. (it is basically a version
of “ when it rains, it pours “ ...

ASAD (keshavaM patitaM dRiShTvA)

க²:ஸேவம் பதிதம் த்³ருஸ்த்வ, பந்த்³வஹ ஹர்ஸ நிர்⁴ரஹ
றுத³ந்தி கௌரவஹ ஸர்வே, ஹ க²:ஸேவ் ஹ கேஸவ க³தஹ்

One of the let me catch my breath shlokas?

Actually this is a fairly famous one. The “correct” interpretation :

கே ஸவம் பதிதம் த்³ருஷ்ட்வா பாண்ட³வா ஹர்ஸநிர்⁴ரா:
ருத³ந்தி கௌரவா: ஸர்வே ஹா ஹா கே ஸவ கே ஸவ

notice that ke and shava have been separated. The word “ka” means water
(among several other meanings). Hence ke means in water. pANDava also

means fish; kaurava also means crow. hence the interpretation is :
Seeing the cadaver (shava) fallen in water, the fish were overjoyed. ALL
the crows however started crying .. “ O the cadaver in water !!”

ASAD (46)

வைத்³யராஜ நமஸ்துப்⁴யம் யமராஜஸஹோத்³ர ।
யமஸ்து ஹரதி ப்ராணாந் வைத்³யோ ப்ராணாந் த⁴நாநி ச ॥

O vaidya (doctor), brother of Yama, I bow down to you. Yama only steals away
one's life, but the vaidya steals one's life as well as money !

ASAD (47)

அஸ்வம் நைவ க³ஜம் நைவ வ்யாக்⁴ரம் நைவ ச நைவ ச ।
அஜாபுத்ரம் ப³லிம் த³த்³யாத் தே³வோ த்³ப்³லகா⁴தக: ॥

Not a horse, not an elephant, and never a tiger. It is the son of a goat
that is sacrificed ! God is indeed a betrayer of the weak ... !

ASAD (49)

சிந்தநீயா ஹி விபதா³ம் அதா³வேவ ப்ரதிக்ரியா ।
ந கூபக²நநம் யுக்தம் ப்ரதீ³ப்தே வஹ்நிநா க்³ரு'ஹே ॥

The reaction to calamity must be considered before hand. IT is no use to
start digging a well after your house is afire !!

ASAD (51)

ஆயுஸ: கூண ஏகோ⁵பி ஸர்வரத்நைந்ந லப்⁴யதே ।
நீயதே ஸ வ்ரு²தா² யேந ப்ரமாத:³ ஸுமஹாநஹோ ॥

Even a single second in life cannot be obtained by all precious jewels.
Hence spending it without purpose is a great mistake.

ASAD (54)

ஆத்மந: பரிதோஷாய கவே: காவ்யம் ததா²பி தத் |
ஸ்வாமிநோ தே³ஹலீதீ³பஸமம் அந்யோபகாரகம் ||

ஆத்மந் = self

பரிதோஷ = satisfaction

கவி = poet

காவ்ய = poetry

ஸ்வாமி = master

தே³ஹலி = doorstep

தீ³ப = light

ஸம = similar

அந்ய = other

உபகார = favour

The poetry of poets is always for their own satisfaction, However, like the light on the porch of the master's house, it is also beneficial to others. (light from the porch illuminates the inside as well as the outside of a house ...)

ASAD (56)

ஈக்ஷணம் த்³விசு³ணம் ப்ரோக்தாம் பா⁴ஷணஸ்யேதி வேத⁴ஸா |
அக்ஷணி த்³வே மநுஷ்யாணாம் ஜிம்வஹா த்வைகேவ நிர்மிதா ||

ஈக்ஷண = seeing

த்³விசு³ண = twice

ப்ரோக்த (ப்ர + உக்த) = said

பா⁴ஷண = speaking

வேத⁴ஸ் = brahmA

அக்ஷி = eye

த்³வே = two

ஜிம்வஹா = tongue

நிர்மித = created

Seeing is given twice as much importance as speaking by Brahma. Man has two eyes, however, only one tongue was created.

ASAD (ASAD)

உத்³யமேந ஹி எதி⁴யந்தி கார்யாணி ந மநோரதை:² |
ந ஹி ஸுப்தஸ்ய எம்ஹஸ்ய ப்ரவிஸுந்தி முக²ம் ம்ரு³கா:³ ||

உத்³யம = effort

எதி⁴ = to be accomplished

கார்ய = work

மநோரத² = wish

ஸுப்த = asleep

எம்ஹ = lion

ப்ர + விஸ் = to enter

முக² = mouth

ம்ரு³க = deer/animal

Work is accomplished by effort, not by wishing. Deer do not enter the mouth of a sleeping lion.

Vivek Khare asked me the meaning of the word “hi” in the subhAshita :
udyamena hi sidhyanti ....

The word hi means nothing. Perhaps it could be interpreted here as an emphaziser, but otherwise, it means literally nothing. The words cha vai tu and hi are used in sanskrit by poets to fill up the meter. the words cha and tu have meanings, (and and but respectively) but the word vai has no meaning, and the word hi may be interpreted as something that emphasizes a point.

In fact I am sure many of you know the famous first attempt by a quack poet :

உத்திஷ்ட² உத்திஷ்ட² ராஜேந்த்³ர முக²ம் ப்ரக்ஷாலயஸ்வ ட: |
ப்ரபா⁴தே ரோதி³தீ குக்கு ச வை து ஹி ச வை து ஹி ||

The poet thought up these three lines :

O king, (rajendra), get up get up ! (uttiShTha) mukhaM prakShAlayasva
(wash your face !) The rooster cries out in the morning (prabhAte roditi
kukkuTaH)

the problem was after uttishThottiShTha rAjendra, mukhaM prakShAlayasva
left one letter less for the eight letter anuShTubh Chanda, and prabhAte
roditi kukkuTaH had one letter extra ! so this grandmaster took the “TaH”
from kukkuTaH and placed it at the end of the first line ! And now he had
three out of four parts, and he just could not think of anything for the
last part of the verse hence cha vai tu hi cha vai tu hi !!!

ASAD (59)

உத்தமோ நாதிவக்தா ஸ்யாத் அத⁴மோ ப³ஹுபா⁴ஷதே |
ந காஞ்சநே த்⁴வநிஸ்தாத்³ரு³க் யாத்³ரு³க் காம்ஸ்யே ப்ரஜாயதே ||

உத்தம = excellent

அதி = too much

வக்த்ரு³ = speaker

அத⁴ம = inferior

பா⁴ஷ = to speak

காஞ்சந = gold

த்⁴வநி = sound

கம்ஸ்ய = bronze

ப்ர + ஜா = to be born

The great man is rarely someone who talks too much, but the inferior man
talks too much. There is no sound from gold as there is from bronze.

சிந்தாயாஸ்து சிதாயாஸ்து பி³ந்து³ மாத்ரம் விஸேஸத: |

சிதா த³ஹதி நிர்ஜீவம், சிந்தா த³ஹதி ஜீவிதம் ||

Meaning:

Between 'ChintA' (worry) and 'ChitA' (pyre) the only difference

is dot (anuswAra bindu in chintA, that 'n'). Pyre burns the dead, while worry burns the living. DON'T WORRY BE HAPPY :)
Ganapthi.

சிதா சிந்தா ஸமாப்ரோக்தா பி³ந்து³மாத்ரம் விஸேஷதா |
ஸஜீவம் த³ஹதே சிந்தா நிர்ஜீவம் த³ஹதே சிதா ||

The difference betn “CHINTA” and “CHITA” is just a dot.
“PYRE” burns the dead, while “WORRY” burns the living.

உபகாரோ ஹி நீசாநாம் அபகரோ ஹி ஜாயதே |
பய:பாநம் பு⁴ஜங்கா³ணம் கேவலம் விஷவர்த⁴நம் ||

உப + க்ரு' = to do a favor

நீச = lowly

அப + க்ரு' = to harm

பயஸ் = milk / water

பு⁴ஜங்க³ = snake

கேவலம் = only

விஷ = posion

வர்த⁴ந = increase

Even a good turn done to a bad man results in evil. Drinking of milk by snakes is only going to result in increase of their poison.

ASAD (61)

uttamA AtmanA khyAtAH pituH khyAtAshcha madhyamAH .
adhaMA mAtulat khyAtAH shvashurAChAdhamAdhamAH ..

ஸந்தி⁴ விக்³ர:அ :

உத்தமா: ஆத்மநா க்²யாதா: பிது: க்²யாதா: ச மத்⁴யமா: |

அத⁴மா: மாதுலாத் க்²யாதா: ஸவஸுராத் ச அத⁴மாத⁴மா: ||

shabdArtha

உத்தம = most superior

க்²யாத = famous

பித்ரு' = father

மத்⁴யம = medium/average

மாதுல = maternal uncle

ஸ்வஸூர = father in law

அத⁴ம = inferior

அத⁴மாத⁴ம = the worst among the inferior

The great ones are famous by their own efforts, The average are famous because of their father. The inferior men are famous because of their uncle. and the worst among them are famous because of their father in law.

I Thought you may like this subhashitha.

அநுக³ந்தும்² ஸத²ம் வத்ஸ்மா குத்ஸநம் யதி³ நஸக்யதே² |
ஸ்வல்பமார்த்²நுக³ந்த²வ்யம், மர்க³ஸ்தோ²வ நவஸீத⁴தி² ||

ஸுந்த³ரோ⁵பி ஸுஸீலோ⁵பி குலீலோ⁵பி மஹட⁴நஹ |
அகுலினோ⁵பி வித்³யாவாந், தே³வைரபி ஸ | உபூஜ்யதே² ||

Bhavartha: A scholar even if he is from a backword class, is recognised and respected even in the company of the people who are most beautiful. who have great family background, and even among the gods.

உத்தமா ஆத்மநா க்²யாதா: பிது: க்²யாதாஸ்ச மத்⁴யமா: |
அத⁴ம்ஆ மாதுலத் க்²யாதா: ஸ்வஸூராசா²த⁴மாத⁴மா: ||

ஸந்தி⁴ விக்³ர:அ :

உத்தமா: ஆத்மநா க்²யாதா: பிது: க்²யாதா: ச மத்⁴யமா: |
அத⁴மா: மாதுலாத் க்²யாதா: ஸ்வஸூராத் ச அத⁴மாத⁴மா: ||

shabdArtha

உத்தம = most superior

க்²யாத = famous

பித்ரு' = father

மத்⁴யம = medium/average

மாதுல = maternal uncle

ஸ்வஸூர = father in law

அத⁴ம = inferior

அத⁴மா⁴த⁴ம = the worst among the inferior

The great ones are famous by their own efforts, The average are famous because of their father. The inferior men are famous because of their uncle. and the worst among them are famous because of their father in law.

I interpreted this in a different way. This shubhashita intends to convey the wealth

Most respected weath is the one you earn

That you inherit from your father is just OK

One you get from your mother is not good

And, the one you aquire from wife is the worst

I am not sure if that were a different version of this shubhashita

---

ASAD (subhAshita sangrahaH 1)

உத்³யமஸ்ஸாஹஸம் தை⁴ர்யம் பு³த்³தி⁴ர்யக்தி: பராக்ரம: ।

ஷடே³தே யத்ர வர்தந்தே தத்ர தே³வ: ஸஹாயக்ரு'த் ॥

உத்³யம: = effort   sAhasam = adventure

தை⁴ர்யம் = courage   buddhiH = knowledge

ஸக்தி: = strength   parAkramaH = bravery

ஷட் = six   ete = these

யத்ர = where   vartante = exist

தத்ர = there   devaH = god

ஸஹாயக்ரு'த் = helpful

God will help provided the six qualities effort, adventure, courage.

knowledge, strength and bravery exist.

ASAD

ஆதி³த்யசந்த³ராவநலாநிலௌ ச

த்³யௌர்பூ⁴மிராபோ ஹ்ரு'த்³யம் யமஸ்ச ।

அஹஸ்ச ராத்ரிஸ்ச உபே⁴ ச
த⁴ர்மஸ்ச ஜாநாதி நரஸ்ய வ்ரு³த்தம் ||

ஆதி³த்ய: = Sun

சந்த³ர: = Moon

அநில: = air

அநல: = fire

த்³யெள: = sky

பூ⁴மி: = earth

ஆப: = water

ஹ்ரு³த³யம் = soul

யம: = Lord Yama

ச = and

அஹ: = morning

ராத்ரி: = night

உபே⁴ = both

த⁴ர்ம: = righteousness

ஜாநாதி = knows

நரஸ்ய = man's

வ்ரு³த்தம் = character

Lord Sun, Lord Moon, Lord Vayu (air), Lord Agni (fire), the Sky, mother Earth.

the water (Lord Varuna), the soul, Lord Yama, both the Day and the Night.

and Dharma (the Righteousness) each one of these will know a man's character.

Every moment, you are being watched atleast by one of the above !

The discussion is with reference to recent Subhashitam posted by Raghavendra

the one with UdyamasAhasaM .... etc..

Hemali Vyas disagreed with the meaning of the two words Dhairyam and SAhasam

Ramakrishna from Tokyo disagreed with the Hemali's comments.

Here is my opinion for whatever it is worth.

DhairyaM means Dheeratwa bhavaM dheer is buddhi or intellect so in contrast

to sAhasaM dhairyaM must involve intellectual conviction. So in a way Hemali

Vyas is right Raghavendra's meaning that it is courage is also right It

should be courage born of intellectual conviction not emotional outburst. We all know what is right but many a time we do not have the guts to follow what is right we do what we feel (emotional driven) like doing. DhairyaM is the courage to do what is based on right understanding.

sAhasaM I will split as sa + a + hasam (I donot have a dictionary at my computer desk this may be my imagination).

has if I remember rightly means to smile or to laugh at

with a in front it means opposite to be serious that one to take things seriously not jokingly

with prefix sa it could mean samyak that is total or with seriously or

daringly jumping into action there is no joking around

in that sense SAhasaM should imply serious adventurous pursuit in contrast to DhairyaM sAhasaM need not involve intellectual conviction it could be based on just emotional outburst. So there is a possibility of one getting burned if it is not based on sound intellectual judgment.

Hence the subhashitaM says one needs both the DhairraM and SAhasaM Just an intellectual curiosity If I have all the six of them listed why do I need the help of the Deva

The truth of the matter is if I have all of them I already have the help of the Deva. Having all the six of them itself is by the grace of Deva too. In

Vedanta Shastra, there is a preceding deity for each of the faculties like Indra for Bhuddi etc. Hence having these qualities is a grace of God too!

Hari Om!

Sadananda

What you have is His gift to you and what you do with what you have is your gift to Him.

ASAD (Subhashita Sangrah 3)

ந த்வஹம் காமயே ராஜ்யம் ந ஸ்வர்க³ம் நாபுநர்ப⁴வம் ।

காமயே து:³க²தப்தாநாம் ப்ராணிநாம் ஆர்திநாஸநம் ॥

ந = no

து = Certainly

அஹம் = I am

காமயே = wish

ராஜ்யம் = kingdom

ஸ்வர்க³ம் = heaven

அபுநர்ப⁴வம் = na + punarbhavam = salvation

து:³க²தப்தாநாம் = for grief ridden

ப்ராணிநாம் = for living beings

ஆர்தி: = kaShTam, sorrow

நாஸநம் = destruction, removal

“Certainly I do not wish for kingdom. I do not wish for heaven.

I do not even want salvation. My humble wish is for removal of sorrow from all the grief ridden living beings.”

King Rantideva asks this wish from the God. This is considered as the one of the great shlokas representing our culture. I heard the story behing this subhAshita from Sri Krishna Shastry during the “Speak Sanskrit Classes”.

Will share with you someday soon.

ASAD

விட³ம்ப⁴ம் பஸ்யது அத்ர !

(See the sarcasm here)

அஜாயுத்³த⁴ம்ரு³ஷிஸ்ராத்³த⁴ம் ப்ரபா⁴தே மேக⁴ட³ம்ப³ரம் ।

த³ம்பத்யோ: கலஹஸ்சைவ பரிணாமே ந கிஞ்சந ॥

அஜ: = goat

யுத்³த⁴ம் = fight

ரு³சி: = sage

ஸ்ராத்³த⁴ம் = post death rituals

ப்ரபா⁴தே = in the morning

மேக:⁴ = cloud

ட³ம்ப³ரம் = noise, thundering

த³ம்பத்யோ: = of the couple

கலஹ: = quarrel

ச = and

ஏவ = indeed

பரிணாமே = in the result

ந = no

கிஞ்சந = something

Fighting between the goats, post death rituals for the sages, the thundering of clouds in the morning and the quarrel between the couple there is no useful outcome (result) in any one of these :)

(‘Sages’ refers to those who have already attained salvation.

Hence rituals for them are unnecessary.)

ASAD (Subhashita Sangraha 5)

கூஷணஸ: கணஸஸ்சைவ வித்³யாமர்த²ம் ச ஸாத⁴யேத் |

கூஷண த்யாகே³ குதோ வித்³யா கணத்யாகே³ குதோ த⁴நம் ||

கூஷண: = minute

கூஷணஸ: = minute by minute

கண: = grain, bit

கணஸ: = bit by bit

வித்³யாம் = knowledge

அர்த²ம் = money

ச = and

ஸாத⁴யேத் = accomplish, achieve

த்யாக: ³ = abandon, renounce

குத: = from where

Knowledge should be pursued with minute by minute efforts.

Money should be earned utilising each and every grain.

If you waste time, how can you get knowledge ?

If you waste resources, how can you accumulate the wealth ?

ASAD (Subhashita Sangraha 7)

அபி ஸ்வர்ணமயீ லங்கா ந மே லக்ஷமண ரோசதே |
ஜநநீ ஜந்மபூ⁴மிஸ்ச ஸ்வர்கா³த³பி க³ரீயஸீ ||

அபி = and, even though

ஸ்வர்ணமயீ = covered with gold, full of gold

ந = no

மே = for me

ரோசதே = appeal

ஜநநீ = mother

ஜந்மபூ⁴மி: = motherland

ஸ்வர்க:³ = heaven

க³ரீயஸீ = grander, higher

O LakShmana, even though Lanka is a golden land, it does not appeal to me.

One's mother and motherland are greater than heaven itself.

(Said by Lord Rama upon viewing Lanka)

ASAD (Subhashita Sangraha 7)

பரோபகாராய ப²லந்தி வ்ரு³க்ஷா: பரோபகாராய வஹந்தி நத்³ய: |
பரோபகாராய து³ஹந்தி கா³வ: பரோபகாரார்த²மித³ம் ஸரீரம் ||

பரோபகார: = assistance to others

ப²லந்தி = give fruits (plural)

வ்ரு³க்ஷா: = trees

வஹந்தி = flow (plural)

நத்³ய: = rivers

து³ஹந்தி = give milk (plural)

கா³வ: = cows

இத³ம் = this

ஸரீரம் = body

Trees give fruits to assist others. Rivers flow to help others.

Cows produce milk to feed others. In the same way, our own human body should also be employed for the assistance of others.

ASAD (Subhashita Sangraha 8)

அமந்த்ரம் அக்ஷரம் நாஸ்தி நாஸ்தி மூலமநௌஷத³ம் |
அயோக்³ய: புருஷோ நாஸ்தி யோஜகஸ்தத்ர து³ர்லப: ⁴ ||

அமந்த்ரம் = na + mantram, non mantra (mantra = divine poem).

அக்ஷரம் = na + kSharam, imperishable, a letter of the alphabet

ந = no

அஸ்தி = is

மூலம் = root

அநௌஷத³ம் = na + auShadam, non medicine

அயோக்³ய: = useless

புருஷ: = person

யோஜக: = co ordinator (one who organizes, plans)

தத்ர = there

து³ர்லப:⁴ = difficult to get, scarce

There is no letter in the alphabet that cannot be used in divine poems (mantra). There exists no root which cannot be used as a medicine. Likewise, there is no useless person. The scarcity is for the one who knows how to use them !

ASAD (63)

ஏகசக்ரோ ரதோ² யந்தா விகலோ விஷமே ஹயா: |
ஆக்ராமத்யேவ தேஜஸ்வீ தத்²யாப்யர்கோ நப⁴ஸ்தலம் ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

ஏகசக்ர: ரத:² யந்தா விகல: விஷமே ஹயா: |

ஆக்ராமதி ஏவ தேஜஸ்வீ ததா²பி அர்க: நப⁴ஸ்தலம் ||

ஏக = one

சக்ர = wheel

ரத² = chariot

யந்த்ரு' = charioteer

விகல = disabled

விஷம = odd (as in odd or even)

ஹய = horse

ஆ + க்ரம் = to attack

ஏவ = only

தேஜஸ்விந் = one who has tej (brilliance)

அர்க = sun

நப⁴ஸ்தல = sky

the bhAvArtha

He has a chariot with one wheel, a charioteer who is disabled

(it is believed that aruNa, the sun's charioteer was a cripple), and an odd

number (i think it is seven) of horses to drive the chariot. Even then the

briliant sun always attacks the sky !!

ASAD (subhAShita sangraha 9)

So, let me wind up this small series with a subhAshita I wrote.

Please excuse me for the mistakes.

ப⁴வதீ³ய: |

மது⁴ஸிக்தோ நிம்ப³க²ண்ட: ³ து³க்³த⁴புஷ்டோ பு⁴ஜங்க³ம: |

க³ங்கா³ஸ்நாதோ⁵பி து³ர்ஜந: ஸ்வபா⁴வம் நைவ முந்சதி ||

மது⁴ = honey

ஸிக்த: = pasted with

நிம்ப: ³ = neem

க²ண்ட: ³ = wooden piece, stem

து³க்³த: ⁴ = milk

புஷ்ட: = fed with

பு⁴ஜங்க³ம: = snake

ஸ்நாத: = one who has taken bath

அபி = too

து³ர்ஜந: = bad person

ஸ்வபா⁴வ: = character, quality

ந = No

ஏவ = indeed

முந்சதி = leave, discard

Honey paste on a bitter neem stem, milk feeding for a poisonous snake and Ganga bath for a bad person none will change their character.

The bad qualities do not vanish just by changing outer look. We had to change our inner self.

ASAD (64)

ஏகேநாபி ஸுவ்ரு³க்ஷேண புஷ்பிதேநா ஸுக³ந்தி⁴நா |
வாஸிதம் தத்³ வநம் ஸர்வம் ஸுப்த்ரேண குலம் யதா² ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

ஏகேந அபி ஸுவ்ரு³க்ஷேண புஷ்பிதேநா ஸுக³ந்தி⁴நா |
வாஸிதம் தத்³ வநம் ஸர்வம் ஸுப்த்ரேண குலம் யதா² ||

shabdArtha

அபி = also

வ்ரு³க்ஷ = tree

புஷ்பித = one that has flowered

ஸுக³ந்தி⁴ம் = one that has a nice fragrance

வாஸித = made fragrant

வந = forest

ஸுப்த்ர = good son

குல = family

யதா² = As

bhAvArtha

Even by one good tree that has flowered and has a nice fragrance, the whole forest is made fragrant, just as a whole family is benefitted by one

good son.

ASAD (65)

ரு'ணஸேஷோ⁵சுக்³நிஸேஷஸ்சு ஸத்ருஸேஷஸ்ததை²வ ச |

புந: புந: ப்ரவர்த⁴ந்தே தஸ்மாச்சே²ஷம் ந ரக்ஷயேத் ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

ரு'ணஸேஷ: அக்³நிஸேஷ: ச ஸத்ருஸேஷ: ததை²வ ச |

புந: புந: ப்ரவர்த⁴ந்தே தஸ்மாத் ஸேஷம் ந ரக்ஷயேத் ||

shabdArtha

ரு'ண = debt

ஸேஷ = remainder

அக்³நி = fire

ஸத்ரு = enemy

புந: = again

ப்ர + வ்ரு⁴த் = to grow fast

தஸ்மாத் = hence

ரக்ஷ = protect / maintain

bhAvArtha

Any remainder of debt, fire and enemy grow rapidly again and again, hence no remainder should be maintained.. (debts should be completely paid of. and fire or enemies should be completely destroyed)

ASAD (66)

உத³யே ஸவிதா ரக்தோ ரக்தஸ்சாஸ்தமநே ததா² |

ஸம்பத்தௌ ச விபத்தௌ ச ஸாது⁴நாமேகரூபதா ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

உத³யே ஸவிதா ரக்த: ரக்த: சா அஸ்தமநே ததா² |

ஸம்பத்தௌ ச விபத்தௌ ச ஸாது⁴நாம் ஏகரூபதா ||

shabdArtha

உத³ய = rise

ஸவித்ரு' = sun

ரக்த = red

அஸ்த = fall (set)

ஸம்பத்தி = prosperity

விபத்தி = calamity

ஸாது⁴ = great man

ஏக = one

ரூப = form

bhAvArtha

The sun is red at sunrise and red at sunset : During prosperity as well as calamity the great men have the same form.

ASAD (67)

உத³யோகி³நம் புருஷஸிம்ஹமுபைதி லக்ஷமீ:

தை³வேந தே³யமிதி காபுருஷா வத³ந்தி ।

தை³வம் நிறுத்ய குரு பௌருஷமாத்தமஸக்த்யா

யத்நே க்ரு³தே யதி³ ந ஸித்⁴யதி கோ³த்ர தோ³ஸ: ?

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

உத³யோகி³நம் புருஷஸிம்ஹம் உபைதி லக்ஷமீ:

தை³வேந தே³யம் இதி காபுருஷா வத³ந்தி ।

தை³வம் நிறுத்ய குரு பௌருஷம் ஆத்மஸக்த்யா

யத்நே க்ரு³தே யதி³ ந ஸித்⁴யதி க: அத்ர தோ³ஸ: ?

shabdArtha

உத³யோகி³ந் = industrious

புருஷ = man

ஸிம்ஹ = lion

உப + ஈ = to approach

தை³வ = destiny

கா புருஷ = contemptible fellow

வத³ = to speak

நி + ஹந் = destroy

குரு = do

பௌருஷ = manliness, virility, courage, effort

ஆத்மந் = self

ஸக்தி strength

யத்ந = effort

க்ரு³த = done

யதி³ = if

ஸித்⁴ = to be accomplished

அத்ர = here

தோ³ஷ = fault

bhAvArtha

Laxmi goes to the industrious man like a lion. Only contemptible
cowards say that destiny should give. Overcome your destiny and exercise your
manliness. If there is no accomplishment inspite of effort where is the fault?
(If there is no success inspite of effort, it is not your fault)

ASAD (68)

உபஸர்கே³ண தா⁴த்வர்தோ² ப³லாத³ந்யத்ர நீயதே |

ப்ரஹாராஹாரஸம்ஹாரவிஹாரபரிஹாரவத் ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

உபஸர்கே³ண தா⁴து அர்த² ப³லாத் அந்யத்ர நீயதே |

ப்ரஹார ஆஹார ஸம்ஹார விஹார பரிஹார வத் ||

shabdArtha

உபஸர்க³ prefix

தா⁴து verb

அர்த² meaning

ப³லா = force

அந்யத்ர = somewhere else

நீ (ந்ய) = to take away

ஹ்ரு' (ஹரதி) = to steal

ப்ர + ஹ்ரு' = to hit

ஆ + ஹ்ரு' = to eat

ஸம் + ஹ்ரு' = to completely destroy

வி + ஹ்ரு' = to roam

பரி + ஹ்ரு' = to abandon

bhAvArtha

The meaning of a verb is forcibly taken elsewhere by a prefix. Just like the meaning of the verb hRi (to steal) is changed by the following prefixes : pra, A, saM, vi, pari ... (meanings given above)

ASAD (69)

ஏதே ஸத்ப்ருஷா: பரார்த²க⁴டகா: ஸ்வார்தா²ந் பரித்யஜ யே
ஸாமாந்யாஸ்து பரார்த²முத்³யமப்⁴ரு³த: ஸ்வார்தா²விரோதே⁴ந யே |
தே⁵மீ மாநவராக்ஷஸா: பரஹிதம் ஸ்வார்தா²ய நிக்⁴நந்தி யே
யே து க்⁴நந்தி நிரர்த²கம் பரஹிதம் தே கே ந ஜாநீமஹே ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

ஏதே ஸத்ப்ருஷா: பர அர்த²க⁴டகா: ஸ்வார்தா²ந் பரித்யஜ யே
ஸாமாந்யா: து பரார்த²ம் உத்³யம ப்⁴ரு³த: ஸ்வார்த² அவிரோதே⁴ந யே |
தே அமீ மாநவ ராக்ஷஸா: பரஹிதம் ஸ்வார்தா²ய நிக்⁴நந்தி யே
யே து க்⁴நந்தி நிரர்த²கம் பரஹிதம் தே கே ந ஜாநீமஹே ||

shabdArtha

ஏதே = these

ஸத்ப்ருஷ = good man

பர = foreign / other

அர்த² = benefit

க⁴டக = component

ஸ்வார்த² = one's own purposes

பரி + த்யஜ் = to sacrifice

யே = those who

ஸாமாந்ய = common

உத்³யம = effort

பு⁴ரு³த் = one who carries

விரோத⁴ = opposition

அவிரோத⁴ = no opposition

அமீ = ??

மாநவ = man

ராக்ஷஸ = demon

ஹித = wellbeing

நி + ஹந் = to destroy

நிரர்த²கம் = needlessly

கே = who

ஜ்ஞா (ஜாநதே, ஜாநாதி) to know

bhAvArtha

These, who are engaged in benefitting others after sacrificing their own purposes are the great men. Those who benefit others without opposing their needs are the common men. Those who destroy others' well being for doing good to themselves are demons in human form. However those who destroy other peoples' well being without any cause whatsoever, we do not know who they are !

Here is a marathi equivalent for the above shloka :

he to satpuruSha svakArya tyajuni anyArta hI sAdhitI

he to madhyama je nijArtha karunI anyArtha sampAditI

he to rAkShasa je svakArya viShayI anyArtha vidhva.nsiI

je kA vyartha parArthahAni kariti te koNa kI durmatI ?

ASAD (70)

அநுதி³நமநுதாபேநாஸ்மயஹம் ராம தப்த:

பரமகருண மோஹம் சி²ந்தி⁴ மாயாஸமேதம் |

இத³மதிசபலம் மே மாநஸம் து³ர்நிவாரம்

ப⁴வ்தி ச ப³ஹு கே²த³ஸ்த்வாம் விநா தா⁴வ சீக்⁴ரம் ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

அநுதி³நம் அநுதாபேந ஆஸ்மி அஹம் ராம தப்த:

பரம கருண மோஹம் சி²ந்தி⁴ மாயா ஸமேதம் ।

இத³ம் அதிசபலம் மே மாநஸம் து³ர்நிவாரம்

ப⁴வதி ச ப³ஹு கே²த³ த்வாம் விநா தா⁴வ ஸீக்⁴ரம் ॥

shabdArtha

அநு = following

அநுதி³நம் = daily

தாப = trouble

தப்த = troubled, frustrated

பரம = highest, the utmost, most excellent

கருண = pity, sympathy

மோஹ = temptation

சி²த்³ = to cut, cutoff

மாயா = unreality; the illusion by virtue of which one considers the
unreal

universe as really existent and distinct from the supreme spirit

ஸமேதம் = come together with

இத³ம் = this

அதி = extremely

சபல = fickle, unstable

மாநஸ = mind

து³ர்நிவார = (roughly) not easy to control

ப³ஹு = too much

கே²த்³ = sorrow

விந = without

தா⁴வ = to run

ஸீக்⁴ரம் = immediately

bhAvArtha

O Rama, I am extremely tormented by the daily struggle of life. O

most sympathizing one, cut away the temptation that has come to me with mAyA.

This very fickle mind of mine is difficult to control. There is a lot of sorrow without you ! Run to me immediately !
And I am sure the marathi readers will recognize this as the sanskrit version of this verse

அநுதி³நி அநுதாபே தாபலோ ராமராய
பரமதி³நத³யாளா நீரஸீ மோஹமாயா
அசபள மந மாஜ³:³ நாவரே ஆவீதா
துஜ விண சரிண ஹோதோ தா⁴வ ரே தா⁴வ ஆதா !
ந பூ⁴தபூர்வம் ந கதா³பி வார்தா ஹேம்ந: குரங்க:³ ந கதா³பி த்³ரு³ஷ்ட: !
ததா²பி த்³ரு³ஷ்டா ரகு⁴நந்த³நஸ்ய விநாஸகாலே விபாத்³தி³:⁴ ||

It had never happened before , or been heard of before. A golden deer had never been seen before. In spite of that, Rama desired it : At the time of destruction, one's judgement goes bonkers .. !

ASAD (71)

ஸௌவர்ணாநி ஸரோஜாநி நிர்மாதும் ஸந்தி சில்பிந: !
தத்ர ஸௌரப⁴ நிர்மாணே சதுர: சதுராநந: ||

shabdArtha

ஸௌவர்ண = golden
ஸரோஜ (ஸரஸ் + ஜ) = lotus (one that is born in a lake)
நிர் + மா = to create
சில்பிந் = sculptor
ஸௌரப⁴ = fragrance
சதுர: = capable / skilled/ clever
சதுஸ் = four
ஆநந = face

bhAvArtha

The sculptors are there to create golden lotuses. But only the four faced one (Brahma) is clever enough to produce fragrance in them !

ASAD (72)

ஸ்வாயத்தமேகாந்தஹிதம் விதா⁴த்ரா விநிர்மிதம் சா²த³நமஜ்ஞதாயா: |
விஷேஸத: ஸர்வவிதா³ம் ஸமாளே விந்ஹுலிஷணம் மௌநமபண்டி³தாநாம் ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

ஸ்வாயத்தம் ஏக அந்த ஹிதம் விதா⁴த்ரா விநிர்மிதம் சா²த³நம் அஜ்ஞதாயா: |
விஷேஸத: ஸர்வவிதா³ம் ஸமாளே விந்ஹுலிஷணம் மௌநம் அபண்டி³தாநாம் ||

shabdArtha

ஸ்வாயத்த = dependent only one onself

அந்த = end

ஹித = benefit

விதா⁴த்ரு' = the creator

சா²த³ந = covering

அஜ்ஞதா = ignorance

விஸேஷத: = especiAly

ஸர்வவித³ = one who knows everything

ஸமாள = society / company

விபூ⁴ஷண = ornament, asset

மௌந = silence

அபண்டி³த = someone who is not a scholar

bhAvArtha

A selfdependent covering of ignorance has been created by the creator with the one intention of benefitting. Especially in the company of the knowledgeable silence is an asset to those who are ignorant.

And again, a marathi version :

விநிர்மிலே ஜ்ஃாகண அஜ்ஞதேசே ஸ்வாத்⁴ந ஜே பத்³மப⁴வே பு²காசே |
மூர்கா²ஸ ஜே மௌநசி பா²ர ஸாளே ஸபே⁴ஸ த்யாந்ச்யா ப³ஹு ஜாணதே ஜே ||

ASAD (73)

கு³ருஸூஸ்ருஸயா வித்³யா புஷ்கலேந த⁴நேந வா ।
அத² வா வித்³யயா வித்³யா சதுர்தோ² ந உபலப்⁴யதே ॥

shabdArtha

கு³ரு = teacher

ஸூஸ்ருஸா = service

வித்³யா = knowledge

புஷ்கல = a lot

த⁴ந = money

சதுர்த² = fourth

உப + லப்⁴ = to obtain

bhAvArtha

Knowledge (is acquired) by serving the teacher, or by a lot of money
or by (exchange of) knowledge. A fourth (path) is not available

---

ASAD (74)

சலத்யேகேந பாதே³ந திஷ்ட²த்யேகேந பண்டி³த: ।
ந ஸமீக்ஷயாபரம் ஸ்தா²நம் பூர்வமாயாதநம் த்யஜேத் ॥

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

சலதி ஏகேந பாதே³ந திஷ்ட²தி ஏகேந பண்டி³த: ।
ந ஸமீக்ஷய அபரம் ஸ்தா²நம் பூர்வம் ஆயாதநம் த்யஜேத் ॥

shabdArtha

சல் = to walk

ஸ்தா² (திஷ்ட²தி) = to stand

ஏக = one

பண்டி³த = the wise man

ஸம் + ஈக்ஷ = to examine

அபர = other

ஸ்தா²ந = place

பூர்வ = previous

ஆயாதந = abode, resting place

த்யக் = to leave, sacrifice

bhAvArtha

The wise man walks with one foot and stands on one foot. (never steps onto a new place without examining it) Without examining the next place, he does not leave the previous abode.

ASAD (75)

ப்ரிய மித்ராணி |

கல்பத்³ரும: கல்பிதமேவ ஸூத் ஸா காமது⁴க் காமிதமேவ தோ³க்³தி⁴ |
சிந்தாமணி³சிந்திதமேவ த³த்தே ஸதாம் து ஸங்க:³ ஸகலம் ப்ரஸூதே | ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

கல்ப த்³ரும: கல்பிதம் ஏவ ஸூதே ஸா காமது⁴க் காமிதம் ஏவ தோ³க்³தி⁴ |
சிந்தாமணி: சிந்திதம் ஏவ த³த்தே ஸதாம் து ஸங்க:~ ஸகலம் ப்ரஸூதே ||

shabdArtha

கல்ப த்³ரும = kalpa vRikSha : the tree that will give you anything you can

imagine

கல்பித = imagined

ஸூ = to produce

காமது⁴க் = kAmadhenu : the cow who can milk out anything you wish

காமித = something one has wished for

தோ³க்³தி⁴ = milks (from duh : to milk)

சிந்தாமணி = the gem that gives you anything you can think about

சிந்தித = something one has thought about

தா³ = to give

ஸத் = the good men

ஸங்க³ = company

ஸகல = everything

bhAvArtha

The kalpavRikSha produces only what you can imagine, The kAmadhenu milks

---

only what you want. The chintAmaNi give you only what you have thought about. However good company produces everything. (Its benefits are not limited by your thoughts desires or imagination)

ASAD (76)

ஸத்யம் ப்³ருயாத் ப்ரியம் ப்³ருயாத் ந ப்³ருயாத் ஸத்யமப்ரியம் |
ப்ரியம் ச நாந்ரு³தம் ப்³ருயாத் ஏஷ த⁴ர்ம: ஸநாதந: ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ
ஸத்யம் ப்³ருயாத் ப்ரியம் ப்³ருயாத் ந ப்³ருயாத் ஸத்யம் அப்ரியம் |
ப்ரியம் ச ந அந்ரு³தம் ப்³ருயாத் ஏஷ: த⁴ர்ம: ஸநாதந: ||

shabdArtha

ஸத்ய = truth
ப்³ரு = to speak
ப்ரிய = dear, nice
அந்ரு³த = false
த⁴ர்ம = practice
ஸநாதந = ancient

bhAvArtha

One should speak the truth, and say nice things. One should not say things that are true if they are not nice. And nor should one say nice things if they are not true : This is the ancient practice

---

ASAD (77)

ஸம்பூர்ணகும்போ⁴ ந கரோதி ஸப்³த³ம்
அர்தோ⁴ க⁴டோ கோ⁴ஷமபைதி நூநம் |
வித்³வாந் குலீநோ ந கரோதி க³ர்வம்
மூதா⁴ஸ்து ஜல்பந்தி கு³ணர்விஹீநா: ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ
ஸம்பூர்ண கும்ப:⁴ ந கரோதி ஸப்³த³ம்
அர்த:⁴ க⁴ட: கோ⁴ஷம் உபைதி நூநம் |

வித்³வாந் குலீந: ந கரோதி க³ர்வம்
மூடா:⁴ து ஜல்பந்தி கு³ண: விஹீநா: ||

shabdArtha

ஸம்பூர்ண = full

கும்ப⁴ = pot

ஸப்³த³ = noise

அர்த⁴ = half

க⁴ட = pot

கோ⁴ஷ = noise

உப + ஈ = to go

நூநம் = really

வித்³வாந் = learned

குலீந = one who is from a good family

க³ர்வ = pride

மூட⁴ = foolish person

ஜல்ப் = to babble

கு³ண = quality

விஹீந = bereft of

bhAvArtha

A full pot does not make anynoise, however a half full pot really makes noise. A learned respectable person is never vain, but foolish people bereft of any good qualities babble incessantly.

ASAD (78)

நானிகேலஸமாகாரா த்³ரு³ஸ்யந்தே⁵பி ஹி ஸஜ்ஜநா: |

அந்யே ப³த³நிகாகாரா ப³ஹிரேவ மநோஹரா: ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

நானிகேல ஸமாகாரா: த்³ரு³ஸ்யந்தே அபி ஹி ஸஜ்ஜநா: |

அந்யே ப³த³நிகா ஆகாரா: ப³ஹி: ஏவ மநோஹரா: ||

shabdArtha

நாரிகேல = coconut

ஆகார = form

த்³ரு³ = to look

ஸஜ்ஜந = good man

அந்ய = other

ப³த்³ரிகா = the jujube fruit (bora in marathi)

ப³ஹி: = outside

மநோஹர = beautiful

bhAvArtha

The good men seem to be like coconuts. (Tough on the outside but soft inside). Others are like the jujube fruit, beautiful only on the outside (but sour inside).

ASAD (79)

ந பூ⁴தபூர்வம் ந கதா³பி வார்தா ஹேமந: குரங்க:³ ந கதா³பி த்³ரு³ஷ்ட: |
ததா²பி த்³ரு³ஷ்ண ரகு⁴நந்த³நஸ்ய விநாஸகாலே விபரீதபு³த்தி:⁴ ||

shabdArtha

பூ⁴த = happened

பூர்வ = previously

வார்தா = news

ஹேமந் = gold

குரங்க³ = deer

த்³ரு³ஷ்ண = desire

ரகு⁴நந்த³ந் = Rama

விநாஸ = destruction

கால = time

விபரீத = inverted, contrary to rule, wrong

பு³த்³தீ⁴ = intellect, judgement

bhAvArtha

It had never happened before , or been heard of before. A golden deer had never been seen before. In spite of that, Rama desired it : At the

time of destruction, one's judgement goes bonkers .. !

As KEDAR S NAPHADE said:

நாரிகேலஸமாகாரா த்³ரு³ஸ்யந்தே⁵பி ஹி ஸஜ்ஜநா: |
அந்யே ப³த³ரிகாகாரா ப³ஹிரேவ மநோஹரா: ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

நாரிகேல ஸமாகாரா: த்³ரு³ஸ்யந்தே அபி ஹி ஸஜ்ஜநா: |
அந்யே ப³த³ரிகா ஆகாரா: ப³ஹி: ஏவ மநோஹரா: ||

“drishyante api”

shabdArtha

நாரிகேல = coconut

ஆகார = form

த்³ரு³ஸ் = to look

த்³ரிஸ்யந்தே = be seen

அபி = also

ஸஜ்ஜந = good man

அந்ய = other

ப³த³ரிகா = the jujube fruit (bora in marathi)

ப³ஹி: = outside

மநோஹர = beautiful

bhAvArtha

The good men seem to be like coconuts. (Tough on the outside but soft inside). Others are like the jujube fruit, beautiful only on the outside (but sour inside).

The phrase “drishyante api” means they (coconuts) are also seen. i.e. if you look for them hard enough, you DO find them i.e. they are scarce to find. In contrast the “bera” (Hindi) or “bora” (Marathi) or berry (English) is seen a lot. i.e. good people are like coconuts, hard outside, soft inside and are scarce to find, bad people are like berries, soft outside, hard inside, and are found a lot.

This is shlok 93 in HitopadeshaH's first chapter “MitrAbh”

Another related shubhashita from HitopadeshaH in the related topic.

shloka 100 same chapter is:

manasya anyat vachasya anyat karyam anyat durAtmanAm

mansya ekam vachasya ekam karmaNya ekam mahAtmanAm

i.e the evil people think something else, say something else and do something else. The great (good) people think, say and do the same thing.

Reminds me of a joke I read a long time back. A reporter asked the political figure his secret of success, and the politician replied:

“Well, we think something, say something else, do something else and something else happens!! Beats me!! ^{||} :))

ShashiKant Joshi

ASAD (80)

பராந்தம் பராப்ய து³ர்பு³த்³தே⁴ மா பராணைஷு த³யாம் க்ரு |
து³ர்லபா⁴நி பராந்தாநி பராநா: ஜந்மநி ஜந்மநி !!

shabdArtha

பர = other's, foreign

அந்ந = food

ப்ர + ஆப் = to get, obtain

து³ர்பு³த்³தி⁴ = stupid person, idiot

ப்ராண் = life

த³யா = pity

க்ரு' = to do

து³ர்லப⁴ = rare

ஜந்மந் = birth

bhAvArtha

You idiot, dont show any pity for your life if you are getting

food from someone else (free food). (Go on, stuff yourself ! fall sick !)

Free food is rare , whereas as far as lives are concerned, you will get one at every

birth !! (I am sure all our fellow grad students will strongly agree with

---

this :)

ASAD (81)

ந து³ர்ஜந: ஸஜ்ஜநதாமுபைதி ப³ஹுப்ரகாரைபி ஸேவ்யமாந: |
பூ⁴யோஸ்பி ஸிக்த: பயஸா க்⁴ரு³தேந ந நிம்ப³வ்ரு³க்ஷா மது⁴ரத்வமேதி ||
ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ
ந து³ர்ஜந: ஸஜ்ஜநதாம் உபைதி ப³ஹு ப்ரகாரை: அபி ஸேவ்யமாந: |
பூ⁴ய: அபி ஸிக்த: பயஸா க்⁴ரு³தேந ந நிம்ப³வ்ரு³க்ஷ: மது⁴ரத்வம் ஏதி ||

shabdArtha

து³ர்ஜந = wicked person
ஸஜ்ஜந = good man
உப + ஈ = to go to
ப³ஹு = many
ப்ரகார = way
ஸேவ = to serve
பூ⁴ய: = repeatedly
ஸிக்த = sprayed
பயஸ் = milk
க்⁴ரு³த = ghee
நிம்ப³ = neem
வ்ரு³க்ஷ = tree
மது⁴ரத்வ = sweetness

bhAvArtha

A wicked person shall never become good even if served in many ways.
A neem tree, even if repeatedly sprayed with milk and ghee shall
never become sweet.

ASAD (82)

கேயூரா ந விபூ⁴ஷ்யந்தி புருஷம் ஹாரா ந சந்த்³ரோஜ்ஜ்வலா:
ந ஸ்நாநம் ந விலேபநம் ந குஸுமம் நாலங்க்ரு³தா மூர்த்⁴ஜா: |

வாண்யேகா ஸமலங்கரோதி புருஷம் யா ஸம்ஸ்க்ரு²தா தா⁴ர்யதே
கூ²யந்தே க²லூ பூ⁴ஷணாநி ஸததம் வாக்³பூ⁴ஷணம் பூ⁴ஷணம் ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

கேயூர: ந விபூ⁴ஷயந்தி புருஷம் ஹாரா: ந சந்த்³ர உஜ்ஜ்வலா:
ந ஸ்நாநம் ந விலேபநம் ந குஸுமம் ந அலங்க்ரு²தா: மூர்த⁴ஜா: |
வாண்¹ ஏகா ஸமலங்கரோதி புருஷம் யா ஸம்ஸ்க்ரு²தா தா⁴ர்யதே
கூ²யந்தே க²லூ பூ⁴ஷணாநி ஸததம் வாக்³பூ⁴ஷணம் பூ⁴ஷணம் ||

shabdArtha

கேயூர = armlet (bracelet worn on upper arm)

வி + பூ⁴ம் = to decorate

புருஷ = man

ஹார = garland

சந்த்³ர = moon

உஜ்ஜ்வல = radiant

ஸ்நாந = bath

விலேபந = smearing

குஸும = flower

அலங்க்ரு²த = decorated / ornamented

மூர்த⁴ந = head

மூர்த⁴ஜா = hair (from the head)

வாண்¹ = language/ gift of speech

ஸம்ஸ்க்ரு²த = refined

த்⁴ரு² (த⁴ரதி; பஸ்ஸிவே தா⁴ர்யதே) = to hold, carry, bear.

கூ² = to diminish

பூ⁴ஷண = ornament

வாக் = speech

bhAvArtha

Armlets do not (really) decorate a person, neither do garlands
as radiant as the moon. Nor again, does the act of bathing or smearing, or
flowers, or ornamented hair. Bearing a gift of refined speech is the only one
thing that really ornaments a man. All other ornaments always diminish the

ornament of speech is the (only) ornament (that counts).

ASAD (83)

அந்த³ இந் சோந்த்ரஸ்த் தோ தே² ப்ரேவிஓஉஸ் ஸுபா⁴ஸித ஹேரே இஸ் ஓநே :

கிம் வாஸஸேத்யத்ர விசாரணீயம் வாஸ: ப்ரதா⁴நம் க²லு யோக்³யதாயை ।

பீதாம்ப³ரம் வீக்ஷய த³தௌ³ ஸ்வகநாம் தி³க³ம்ப³ரம் வீக்ஷய விஷம் ஸமுத்³ர: ॥

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

கிம் வாஸஸா இதி அத்ர விசாரணீயம் வாஸ: ப்ரதா⁴நம் க²லு யோக்³யதாயை ।

பீதாம்ப³ரம் வீக்ஷய த³தௌ³ ஸ்வகநாம் தி³க³ம்ப³ரம் வீக்ஷய விஷம் ஸமுத்³ர: ॥

shabdArtha

கிம் = what ?

வாஸஸ் = apparel / clothes

வி + சர் = to think

ப்ரதா⁴ந = important

யோக்³யதா = appropriateness

பீத = yellow

அம்ப³ர = cloth

த³தௌ³ = gave (from dA : to give)

ஸ்வ = one's own

கந்யா = daughter

தி³க் (தி³க்³) = directions

வி + ஈக்ஷ = to see

ஸமுத்³ர = sea

bhAvArtha

One should indeed ponder upon the question, “What’s in one’s

apparel ?¹¹ Apparel is indeed important for appropriateness. After looking

at the one dressed in a rich yellow cloth (vishnu), the sea gave him his

daughter (laxmi) and looking at the one dressed in nothing, (Shiva) the sea

gave poison ! (halAhala)

ASAD (84)

கு³ணருத்துங்க³தாம் யாதி நோத்துங்கே³நாஸநேந வை |
ப்ராஸாத³ஸிக²ரஸ்தோ²ஸபி காகோ ந க³ருடா³யதே ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

கு³ண: உத்துங்க³தாம் யாதி ந உத்துங்கே³ந ஆஸநேந வை |
ப்ராஸாத³ஸிக²ர ஸ்த: ²அபி காக: ந க³ருடா³யதே ||

shabdArtha

கு³ண = qualities

உத்தங்க³தா = greatness

யா = to go

உத்துங்க³ = tall

ஆஸந = seat

ப்ராஸாத³ = palace

ஸிக²ர = tip, peak

காக = crow

க³ருட³ = eagle

bhAvArtha

One achieves greatness because of one's qualities, not because
of a high position. Even is placed at the top of the palace.
a crow does not become an eagle

ASAD (85)

அஸநம் மே வஸநம் மே ஜாயா மே ப³ந்து⁴வர்கோ³ மே |
இதி மே மே குர்வாணம் காலவ்ரு³கோ ஹந்தி புருஷாஜம் ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

அஸநம் மே வஸநம் மே ஜாயா மே ப³ந்து⁴ வர்க: ³மே |

இதி மே மே குர்வாணம் காலவ்ரு³க: ஹந்தி புருஷ அஜம் ||

shabdArtha

அஸந = food

வஸந = dwelling

ஜாயா = wife

மே = mine

குர்வாண = one who does

கால = time

வ்ரு³க = wolf

புருஷ = man

அஜ = goat

பா⁴வார்த²

“The food is mine, the dwelling is mine, the wife is mine” : The wolf of time kills the man in the form of a goat who is always doing may may !
(mine ! mine !)

ASAD (SUBHASHITAM from GarudapurAna)

நாபி⁴ஷேகோ ந ஸம்ஸ்கார: எவிம்ஹஸ்ய க்ரியதே வநே |

விக்ரமார்ஜிதஸத்த்வஸ்ய ஸ்வயமேவ ம்ர்கே³ந்த³ரதா ||

க³ருத³புராண

For the lion, nobody need place him on the throne by performing certain 'saMskAras.' By the power of his self won might alone, he has become the lord of the animal kingdom. This position has come naturally to the lion.

The poet, through the example of the lion's might and natural abilities, is simply giving us a simile to paint a picture of the great qualities of great people (mahApurushAs). They too, by their own strength, carry themselves forward. These people need no intermediaries to make their case.

ASAD (86)

அல்பகார்யகரா: ஸந்தி யே நரா ப³ஹுபா⁴ஷிண: |

ஸரத்காவிநமேகா⁴ஸ்தே நூநம் க³ர்ஜந்தி கேவலம் ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

அல்ப கார்ய கரா: ஸந்தி யே நரா: ப³ஹு பா⁴ஷிண: |

ஸரத் காவிந மேகா:⁴ தே நூநம் க³ர்ஜந்தி கேவலம் ||

shabdArtha

அல்ப = small, little

கார்ய = work

கர = one who does

நர = man

ப³ஹு = a lot

பா⁴ஸிந் = one who talks

ஸரத்³ = autumn

மேக⁴ = cloud

நூநம் = really

க³ர்ஜ் = to roar

கேவலம் = only

பா⁴வார்த²

Those men who talk too much are ones who do little work. They are the clouds of autumn; they really only roar. (but do not give any rain)

ASAD (87)

க³தே ஸோகோ ந கர்தவ்யோ ப⁴விஷ்யம் நைவ சிந்தயேத் |

வர்தமாநேந காலேந வர்தயந்தி விசக்ஷண: ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

க³தே ஸோக: ந கர்தவ்ய: ப⁴விஷ்யம் ந ஏவ சிந்தயேத் |

வர்தமாநேந காலேந வர்தயந்தி விசக்ஷண: ||

shabdArtha

க³த = gone

ஸோக = sorrow

கர்தவ்ய = should be done

ப⁴விஷ்ய = future

சிந்த = to think / to worry

வர்தமாந = present

வர்தய = to operate (causal from vart)

விசக்ஷண = wise

பா⁴வார்த²

One should not be sorrowful about what is past, nor should one worry too much about the future. The wise men operate by the present times.

ASAD (89)

சித்தே ப்⁴ராந்திர்ஜாயதே மத்³யபாநாத் ப்⁴ராந்தே சித்தே பாபசர்யாமுபைதி |

பாபம் க்ரு³த்வா து³ர்க³திம் யாந்தி மூதா⁴ஸ்தஸ்மாந்மத்³யம் நைவ பேயம் ந பேயம் ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

சித்தே ப்⁴ராந்தி: ஜாயதே மத்³யபாநாத் ப்⁴ராந்தே சித்தே பாப சர்யாம் உபைதி |

பாபம் க்ரு³த்வா து³ர்க³திம் யாந்தி மூதா:⁴ தஸ்மாத் மத்³யம் ந ஏவ பேயம் ந பேயம் ||

shabdArtha

சித்த = mind

ப்⁴ராந்தி = confusion

மத்³ய = liquor

பாந = drinking

பாப = sin

சர்யா = practise / observance

உப + ஈ = to approach

து³ர்க³தி = misfortune

மூத⁴ = foolish man

யா = to go

தஸ்மாத் = hence

பேய = should be drunk

பா⁴வார்த²

Drinking of liquor causes confusion of the mind. Once the mind is confused one starts practising a sinful life. After practising sin, the foolish men suffer misfortune. Hence liquor should not be drunk ! should never be drunk !

ASAD (Sanskrit saying)

It is supposed to be said by Rajasekhara in his kavya Mimamsa:

ப்ரத்யக்ஷ கவிகாவ்யம் ச ரூபம் ச குலயோஷித: ।
க்³ரு'ஹவைத்³யஸ்ய வித்³யா ச கஸ்மைசித்³யதி³ ரோசதே ॥

ப்ரத்யக்ஷ = real, visible, directly in front

கவி = poet

காவ்யம் = Composition/poetry/literary work

ச = and

குலயோஷித: = One who brightens the family(?) (meaning house wife?)

ரூபம் ச = Her beauty

க்³ரு'ஹவைத்³யஸ்ய = family doctor's

வித்³யா = knowledge

யதி³ = do they

கஸ்மை சித் = ever

ரோசதே = shine/please/appeal?

The composition of a contemporary poet and the beauty of one's own wife do not appeal to man, and it is indeed true generally that neither a saint nor an artist is ever recognized and honoured in his own time or clime.

ASAD (90)

Could not resist this one after having said "tasmAt madyaM naiva peyaM na peyaM" in the previous shloka.

கிந்து மத்³யம் ஸ்வபா⁴வேந யதௌ²ஷத⁴ம் ததா² ஸம்ரு³தம் ।
அயுக்தியுக்தம் ரோகா³ய யுக்தியுக்தம் யதா² ஸம்ரு³தம் ॥

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

கிந்து மத்³யம் ஸ்வபா⁴வேந யதா² ஓளஷத⁴ம் ததா² ஸ்ம்ரு³தம் ।

அயுக்தி யுக்தம் ரோகா³ய யுக்தி யுக்தம் யதா² ஸ்ம்ரு³தம் ॥

shabdArtha

கிந்து = but

மத்³ய = liqour

ஸ்வபா⁴வ = nature

ஓளஷத⁴ = medicine

ஸ்ம்ரு³த = remembered

யுக்தி = utility ; proportion

யுக்த = used

ரோக³ = disease

பா⁴வார்த²

But liqour is known to be medicinal by nature. If not taken in the correct proportion it leads to disease ; taken in the correct proportion it leads to what is known about it.. (that it is medicinal)...

ASAD (91)

விதர வாரி த³ வாரி த³வ ஆதுரே

சிர பிபாஸித சாதக போதகே ।

ப்ரசவிதே மருதி கூணம் அந்யதா²

க்வ ச ப⁴வாந் க்வ பய: க்வ ச சாதக: ॥

shabdArtha

வி + த்ரு³ = to distribute

வாரி = water

வாரித³ = cloud (one who gives water)

த³வ = water

ஆதுர = anxious

சிர = permanently

பிபாஸித = thirsty

சாதக = chAtaka bird

போதக = young one of an animal

ப்ரசலித = something that has started

மருத் = wind

க்ஷணம் = in a moment

க்வ = where

பயஸ் = water

பா⁴வார்த²

O cloud, distribute water among the ever thirsty young ones of the chAtaka bird ! Otherwise when in a moment the wind starts blowing. where shall you be, where shall the water be and where the chataka birds ?

ASAD (92)

வநாநி த³ஹத: வஹ்நே: ஸகா² ப⁴வதி மாருத: |

ஸ ஏவ தீ³ப நாஷாய க்ரு⁰ஸே கஸ்ய அஸ்தி ஸௌஹ்ரு³த³ம் ||

shabdArtha

வந = forest

த³ஹத் = one that burns

வஹ்நி = fire

ஸகி² = friend

மாருத = wind

தீ³ப = lamp : here a small one wick light

நாஷ = destruction

க்ரு⁰ஸ = weakness

ஸௌஹ்ரு³த³ = friendship

பா⁴வார்த²

The wind becomes the friend of fire that burns forests. The same wind causes destruction of fire in the form of a lighted wick.

Who indeed has friends in times of weakness ?

ASAD (Another clipping from India D)

Today's Beautiful Gem: 'The Passage of Time' by BhartRhari.

யத்ராநேக: க்வசித³பி க்³ரு³ஹே தத்ர திஷ்டத்யதை²கோ
யத்ராப்யேகஸ்தத³நு ப³ஹவஸ்தத்ர நைகோ⁵பி சாந்தே
இத்த²ம் நையெள ரஜநிதி³வஸௌ லோலயந் த³வாவிவாக்ஷௌ
கால: கல்யோ பு⁴வநப²லகே க்ரீ³தி ப்ராணிஸாரை:

In a certain house, where there were once many, there is one now;

Where there were many, at the end none remains!

With night and day as two alternating pieces of dice.

On the chessboard of the world, Time plays with living beings as pawns.”

ஆதி³த்யஸ்ய க³தாக³தைரஹரஹ: ஸங்க்ஷயதே ஜீவிதம்
வ்யாபரை³ப³ஹுகார்யபா⁴ரகு³ருபி:⁴ காலோ ந விஜ்நாயதே
த்³ரு³ஷ்ட்வா ஜந்மஜராவிபத்திமரணம் த்ராஸஸ்ச நோத்பத்³யதே
பீத்வா மோஹமயீம் ப்ரமாத³மதி³ராம் உந்மத்தபூ⁴தாம் ஜக³த்

“With the endless cycle of sunrise and sunset, life shortens;

Engrossed in mundane tasks, man fails to notice the passage of time!

Nor anxiety is felt at witnessing birth, advance of years, suffering
and finally death;

Oh, the world becomes intoxicated after drinking the wine of delusion!”

ASAD (93)

யதி³ வா யாதி கோ³விந்த³ மது²ராத: புந: ஸகி² |
ராதா⁴யா: நயந த்³வந்த³வே ராதா⁴ நாம விபர்யய: ||

shabdArtha

யதி³ = if

யா = to go

கோ³விந்த³ = Lord KRishna

மதுரா = the city of mathura

ஸகி² = friend

ராதா⁴ = rAdhA ? :)

நயந = eye

த்³வந்த்³வ = couple

நாமந் = name

விபர்யய = inversion

தா⁴ரா = streams (of tears)

பா⁴வார்த²

If indeed does Govinda go away from Mathura, then from the eyes of
rAdhA will flow the inversion of rAdhA (dhArA = streams)

ASAD (94)

ரத்நைந்மஹார்ஹைஸ்துதுஸூர்ந தே³வா ந பே⁴ஜிரே பீ⁴மவிஷேண பீ⁴திம் ।
ஸுதா⁴ம் விநா ந ப்ரயயுர்விராமம் ந நிஸ்சிதா³ர்தா²த்³விரமந்தி தீ⁴ரா: ॥

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

ரத்நை: மஹா அர்ஹை: துதுஸூ: ந தே³வா: ந பே⁴ஜிரே பீ⁴மவிஷேண பீ⁴திம் ।
ஸுதா⁴ம் விநா ந ப்ரயயு: விராமம் ந நிஸ்சித் அர்தா²த்³ விரமந்தி தீ⁴ரா: ॥

shabdArtha

ரத்ந = precious stones

மஹா = big

அர்ஹ = deserving

மஹார்ஹ = great (those that deserve to be called great)

துஸு = to be satisfied

தே³வ = god

பே⁴ஜ் = to take recourse (my guess is that bhejire is a past tense

form from the root bhaj)

பீ⁴ம = terrible

பீ⁴தி = fear

ஸுதா⁴ = the nectar of immortality

யா = to go

விராம = stop

நிஸ்சித = determined, ascertained

அர்த² = end, aim, objective

வி + ரம் = to stop

தீ⁴ர = courageous, steadfast

பா⁴வார்த²

(This sloka describes the churning of the ocean by the gods)

The gods did not get satisfied by great precious stones, nor did they take recourse to fear because of the terrible poison. They did not go to a stop until they got the nectar of immortality. The steadfast men do not stop until they have achieved the determined objective.

ASAD (95)

அத்³ய ஸங்க்ராந்தி: | பட²து ஏதத்³ ஸுபா⁴ஷிதம் மம கு³ருணா ஸ்ரீ வஸந்த
நாநிவடே³கர்மஹோத³யேந் விரசிதம்

Today is Makar Sankranti. Here is a subhAshita for the occasion
composed by my teacher Shri Vasant Nanivadekar

திலவத் ஸ்நிக்³த⁴ம் மநோ⁵ஸ்து வாண்யாம் கு³ட³வந்மாது⁴ர்யம்
திலகு³ட³லத்³து³கவத் ஸம்ப்³ந்தே⁴ அஸ்து ஸுவ்ரு³த்தத்த்வம் |
அஸ்து விசாரே ஸுப⁴ஸங்க்ரமணம் மங்க்³ளாய யஸஸே
கல்யாண் ஸங்க்ராந்திரஸ்து வ: ஸதா³ஹமாஸம்ஸே ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

திலவத் ஸ்நிக்³த⁴ம் மந: அஸ்து வாண்யாம் கு³ட³வத் மாது⁴ர்யம்
தில கு³ட³லத்³து³கவத் ஸம்ப்³ந்தே⁴ அஸ்து ஸுவ்ரு³த்தத்த்வம் |
அஸ்து விசாரே ஸுப⁴ஸங்க்ரமணம் மங்க்³ளாய யஸஸே
கல்யாண் ஸங்க்ராந்தி: அஸ்து வ: ஸதா³ அஹம் ஆஸம்ஸே ||

shabdArtha

தில = sesame seeds

ஸ்நிக்³த⁴ = affectionate; also oily,greasy
 மநஸ் = mind
 வாண் = language
 கு³ட³ = jaggery
 மாதூ⁴ர்ய = sweetness
 லத்³து³க = laddoo, a sweet ball
 ஸம்ப³ந்த⁴ = relation
 ஸு வ்ரு³த் தத்த்வ = the principle of goodness
 விசார = thought
 ஸுப⁴ = good, auspicious
 ஸங்க்ரமண = concurrence, coming together
 மங்க³ள = auspicious
 யஸஸ் = glory
 கல்யாண = blessedness, goodness, auspiciousness
 ஸங்க்ராந்தி = the festival of makara sa.nkrAnt
 ஸதா³ = always
 ஆ + ஸம்ஸ் = to wish, to hope, to desire
 பா⁴வார்த²

May the mind be affectionate like sesame seeds, may there be
 sweetness in your words as in jaggery and may there be goodness in
 your relations as is in the relation of sesame and jaggery in a laddoo.
 May there be in your thoughts a concurrence towards auspicious glory, I
 always desire that the festival of sankrant may prove to be blessed and
 auspicious for you all.

ASAD (subhAshitam)

த்³ராக்ஷா ம்லாந முகீ² ஜாதா ஸர்கரா சாஸ்மதாம் க³தா |
 ஸுபா⁴ஸித ரஸம் த்³ருஸ்ட்வா ஸுதா⁴ பீ⁴தா தி³வம் க³தா ||

pratipadArtha:

த்³ராக்ஷா = grapes

ம்லாந = sullen / dry

முசு² = (having) face (like)

ஜாதா = went / became

ஸர்கரா = sugar

ச = and

அஹ்மதாம் = stone

க³த = went / became

ஸுபா⁴ஸித = is meaning neede ??? subhAshita (good words)

ரஸம் = taste / power / effect

த்³ர்ஸ்ட்வா = having seen / seeing

ஸுதா⁴ = nectar / amrutA

பீ⁴தா = (being) afraid (of)

தி³வம் = (to) heaven

க³தா = went

bhAvArthA:

Seeing the taste of subhAshita, the grape became sullen faced (dry/wrinkled face), sugar became stone (as in big sugar crystals) and the nectar was afraid and ran to heaven.

mahesh

ASAD (96)

ஸர்வத்ர தே³ஸே கு³ணவாந் ஸோப⁴தே ப்ரதி²த: நர: ।

மணி: ஸீர்ஸே க³லே பா³ஹௌ யத்ர குத்ர அபி ஸோப⁴தே ॥

shabdArtha

ஸர்வத்ர = everywhere

தே³ஸ = country

கு³ணவாந் = a man with good qualities

ஸோப⁴ = to look beautiful

ப்ரதி²த = famous, celebrated

மணி = gem

ஸீர்ஸ = head

க³ல = neck

பா³ஹு = arm

பா⁴வார்த²

A famous man with good qualities is considered an asset anywhere in the country. (JUst as) a gem looks beautiful when worn anywhere : on the head, in the neck or on the arm..

ASAD (97)

யேந கேந ப்ரகாரேண யஸ்ய கஸ்யாபி தே³ஹிந: |

ஸந்தோஸம் ஜநயேத்ப்ராஜ்ஞ: ததே³வேஸ்வரபூஜநம் ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

யேந கேந ப்ரகாரேண யஸ்ய கஸ்யாபி தே³ஹிந: |

ஸந்தோஸம் ஜநயேத் ப்ராஜ்ஞ: தத்³ ஏவ ஈஸ்வர பூஜநம் ||

shabdArtha

ப்ரகார = way

தே³ஹிந் = man

ஸந்தோஸ = satisfaction

ஜந் = to to be born or produced

ஜநயேத் = causal form from jan meaning “should generate”

ப்ராஜ்ஞ = wise man

ஈஸ்வர = god

பூஜந = worship

பா⁴வார்த²

By some way or the other the wise man should cause the satisfaction of some one or the other ; that itself is the worship of God.

id AA821902673; Wed, 17 Jan 96 10:17:37 EST

ASAD

priaya samskruta bAndhavAh.

---

following is a subhAshita we studied in 10th grade (I think by bhartruhari)
which speaks the power of association with ritious people.
guNavarjana samsargAt yAsti nIchOpi gouravam .
pushpamAlA prasa.ngena sUtram shirasidhAryate ..

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

கு³ணவத் ஜந ஸம்ஸர்க³ அத் ய அஸ்தி நீச அபி கோ³உரவம் ।
புஸ்ப மாலா ப்ரஸங்க³ ஏந ஸுத்ரம் ஸிர அஸி தா⁴ர்யதே ॥

prati padAratha :

கு³ணவத் = virtuous (good) qualities

ஜந = people

ஸம்ஸர்க³ = association

நீச = rouge / person of poor (bad ?) quality

கோ³உரவம் = respect

புஸ்பமாலா = garland (of flowers)

ப்ரஸங்கே³ந = because of / along with

ஸுத்ரம் = thread

ஸிரஹ = head

தா⁴ர்யதே = climbs / (being)worn

bhAvArtha

Just like the thread being worn in the head (respected) along with the flowers
in a garland, a rouge will also acquire respect (for himself) with the
association of (being with) good people (sajjana).

guNavarjana saMsargAt yAsti nIchOpi gouravam .

guNavajjana yAti nicho.api (transliteration)

note : yAti means “goes”

புஸ்பமாலா ப்ரஸங்கே³ந ஸுத்ரம் ஸிரஸிதா⁴ர்யதே ॥

shirasi dhAryate (two separate words)

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

கு³ணவத் ஜந ஸம்ஸர்க³ அத் ய அஸ்தி நீச அபி கோ³உரவம் ।

புஶ்பமாலா ப்ரஸங்க³ ஏந ஸுத்ரம் ஶிர அஸி தா⁴ர்யதே ||

கு³ணவத் ஜந ஸம்ஸர்கா³த் யாதி நிச: அபி கௌ³ரவம் |

புஷ்ப மாலா ப்ரஸங்கே³ந ஸுத்ரம் ஶிரஸி தா⁴ர்யதே ||

prati padAratha :

கு³ணவத் = virtuous (good) qualities

ஜந = people

ஸம்ஸர்க³ = association

நீச = rouge / person of poor(bad ?) quality

கோ³உரவம் = respect

புஶ்பமாலா = garland (of flowers)

ப்ரஸந்கே³ந = because of / along with

ப்ரஸங்க³ = close association. prasa.ngena = because of close association

ஸுத்ரம் = thread

ஶிரஹ் = head

(original noun is shiras : shirasi is the locative singular, meaning on the head)

தா⁴ர்யதே = climbs / (being)worn

bhAvArtha

Just like the thread being worn in the head (respected) along with the flowers in a garland, a rouge will also acquire respect (for himself) with the association of (being with) good people (sajjana).

ASAD (116)

ய: பட²தி லிக²தி பர்யதி பரிப்ரு³ச்ச²தீ பண்டி³தாந் உபாஶ்ரயதி |

தஸ்ய தி³வாகரகிரண: நலிநீ த³லம் இவ விஸ்தாரிதா பு³த்தி⁴:4 ||

shabdArtha

பட² = to read

லிக² = to write

த்³ரு³ (பர்ய) = to see

பரி+ப்ரச்ச² = to enquire

பண்டி³த = learned man

உப + ஆ + ஸ்ரி = to take shelter in

தி³வாகர = sun

கிரண = ray

நலிநீ = lotus

த³ல = leaf

விஸ்தாரித = expanded

பு³த்³தி⁴ = intellect

பா⁴வார்த²

One who reads, writes, sees, enquires, lives in the company of learned men, his intellect expands like the lotus leaf does because of the rays of the sun.

ASAD (118)

பா³லஸ்யாபி ரவே: பாதா:³ பதந்த்யுபரி பூ⁴ப்⁴ரு³தாம் ।

தேஜஸா ஸஹ ஜாதாநாம் வய: குத்ரோபயஜ்யதே ॥

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

பா³லஸ்ய அபி ரவே: பாதா:³ பதந்தி உபரி பூ⁴ப்⁴ரு³தாம் ।

தேஜஸா ஸஹ ஜாதாநாம் வய: குத்ர உபயஜ்யதே ॥

shabdArtha

பா³ல = child

அபி = also

ரவி = sun

பாத³ = foot

பத் = to fall

பூ⁴ப்⁴ரு³த் = mountain

தேஜஸ் = brilliance

ஜாத = born

வய = age

குத்ர = where

உப + யுஜ் = use

பா⁴வார்த²

Even the feet of a young sun can fall on the top of mountains ..

For those born with brilliance, where indeed is age used (The age is not relevant for great deeds by the brilliant)

ASAD (101)

யஸ்ய அஸ்தி வித்தம் ஸ வர: குலிந:

ஸ பண்டி³த: ஸ ஸ்ருதவாந் கு³ணஜ்ஞ: |

ஸ ஏவ வக்தா ஸ ச த³ர்ஸநீய:

ஸர்வே கு³ண: காஞ்சநம் ஆஸ்ரயந்தே ||

ஸப³தா³ர்²

வித்த = money

வர = bridegroom

குலீந = one from a good family

ஸ்ருதவாந் = knowledgeable

கு³ணஜ்ஞ = one who knows qualities (one who is a patron of good qualities)

வக்த்ரு' = orator

த³ர்ஸநீய = handsome

ஸர்வ = all

கு³ண = quality

காஞ்சந = gold

ஆ + ஸ்ரி = to take shelter

பா⁴வார்த²

The bridegroom who has a lot of money is the one who is from a good family. He only is the one who is a scholar, who is knowledgeable and is a patron of good qualities. He only is the great orator and he is the most handsome : All qualities take refuge in gold... !(Once someone is known to be rich he is praised for all other qualities whether or not they really exist

---

in him)

ASAD (102)

பார்வதீ ப²ணி பா³லேந்து³ ப⁴ஸ்ம மந்தா³கிநீ யுதா |
அபவர்க³ ப்ரதா³ மூர்தி: கத²ம் ஸ்யாத் தவ ஸங்கர ||

shabdArtha

ப²ணிந் = snake

பா³ல = child

இந்து³ = moon

ப⁴ஸ்ம = ashes

மந்தா³கிநீ = the ganges

யுத = equipped with

அபவர்க³ = heaven, liberation

ப்ரதா³ (ப²:ரோம் ப்ர+தா³, தோ கி³வே) = one that bestows

மூர்தி = idol

கத²ம் = how

ஸ்யாத் (ப²:ரோம் அஸ்) = may be

பா⁴வார்த²

shiva ! Your form is full of pa varga. (Parvati, phaNi, bAlendu, bhasma and mandAkinI) How shall that form be the bestower of a pavarga (mokSha) ?
He has no a pavarga. How will He give what He does not have? Now the sennse of apavarga changes to mokSha. He is known to be the bestower of mokSha; but how can he give that?

ASAD (103)

The king was walking by the shore of the ocean along with the court poet who was short. On hearing the sound of the waves, the poet addressed the ocean:

ஸுமித்ரா நந்த³ந ஆஸக்தம் இமம் ராஜாநம் ஈக்ஷய வா |
அத² வா மாம் க்ரு'ஸதநம் ஜலதே⁴ ரோதி³ஷி ஸ்வயம் ||

ஸப்³தா³ர்த²

ஸுமித்ரா = dasharath's wife, laxman's mother

நந்த³ந = child

மித்ர = friend

ஆநந்த³ந = happiness

ஆஸக்த = attached

இமம் = (from idaM) this

ராஜந் = king

ஈக்ஷ = to see

க்ரு³ஸ = weak

தநு = body

ஜலதி⁴ = sea/ ocean

ருத்³ = to cry

பா⁴வார்த²

What fear makes you cry?

Is it because seeing the king who is ever intent on pleasing his good friends (su mitrAnandana) or on seeing me the dwarf?

sumitrAnandana can also be broken up as su mitra Anandana (happiness of good friends.

Why should the ocean cry on seeing them? No, It is the king rAma, who is attached (Asakta) to lakShmaNa (sumitrAnandana) and the dwarfish person is agastya himself. The ocean mistakes the poet to be agastya.

Ocean is afraid of rAma as he once threatened to dry him up when attempting to cross over to lanka. The dwarfish sage agastya is said to have drank the ocean. Hence the cause for fear.

Composer V. VAsuNNi moos (kerala)

ASAD (102)

This is a different version of the subhAshita sent as asad(5). This was kindly provided by Shri Mahalingam.

பார்வதீ ப²ணி பா³லேந்து³ ப⁴ஸ்ம மந்தா³கிநீ யுதா |
அபவர்க³ ப்ரதா³ மூர்தி: கத²ம் ஸ்யாத் தவ ஸங்கர ||

shabdArtha

ப²ணிந் = snake
பா³ல = child
இந்து³ = moon
ப⁴ஸ்ம = ashes
மந்தா³கிநீ = the ganges
யுத = equipped with
அபவர்க³ = heaven, liberation
ப்ரதா³ (ப²:ரோம் ப்ர+தா³, தோ கி³வே) = one that bestows
மூர்தி = idol
கத²ம் = how
ஸ்யாத் (ப²:ரோம் அஸ்) = may be

பா⁴வார்த²

shiva ! Your form is full of pa varga. (Parvati, phaNi, bAlendu, bhasma and mandAkinI) How shall that form be the bestower of a pavarga (mokSha) ?
He has no a pavarga. How will He give what He does not have? Now the sennse of apavarga changes to mokSha. He is known to be the bestower of mokSha; but how can he give that?

ASAD (103)

The king was walking by the shore of the ocean along with the court poet who was short. On hearing the sound of the waves, the poet addressed the ocean:

ஸுமித்ரா நந்த³ந ஆஸக்தம் இமம் ராஜாநம் ஈக்ஷய வா |
அத² வா மாம் க்ரு'ஸதநும் ஜலதே⁴ ரோதி³ஷி ஸ்வயம் ||

ஸப்த³தா³ர்த²

ஸுமித்ரா = dasharath's wife, laxman's mother
நந்த³ந = child
மித்ர = friend

ஆநந்த³ந = happiness

ஆஸக்த = attached

இமம் = (from idaM) this

ராஜந் = king

ஈக்ஷ = to see

க்ரு³ஸ = weak

தநு = body

ஜலதி⁴ = sea/ ocean

ருத்³ = to cry

பா⁴வார்த²

What fear makes you cry?

Is it because seeing the king who is ever intent on pleasing his good friends (su mitrAnandana) or on seeing me the dwarf?

sumitrAnandana can also be broken up as su mitra Anandana (happiness of good friends.

Why should the ocean cry on seeing them? No, It is the king rAma, who is attached (Asakta) to lakShmaNa (sumitrAnandana) and the dwarfish person is agastya himself. The ocean mistakes the poet to be agastya.

Ocean is afraid of rAma as he once threatened to dry him up when attempting to cross over to lanka. The dwarfish sage agastya is said to have drank the ocean. Hence the cause for fear.

Composer V. VASuNNi moos (kerala)

ASAD (102)

This is a different version of the subhAshita sent as asad(5). This was kindly provided by Shri Mahalingam.

பார்வதீ ப²ணி பா³லேந்து³ ப⁴ஸ்ம மந்தா³கிநீ யுதா |

அபவர்க³ ப்ரதா³ மூர்தி: கத²ம் ஸ்யாத் தவ ஸங்கர ||

shabdArtha

ப²ணிந் = snake

பா³ல = child

இந்து³ = moon

ப⁴ஸ்ம = ashes

மந்தா³கிநீ = the ganges

யுத = equipped with

அபவர்க³ = heaven, liberation

ப்ரதா³ (ப²:ரோம் ப்ர+தா³, தோ கி³வே) = one that bestows

மூர்தி = idol

கத²ம் = how

ஸ்யாத் (ப²:ரோம் அஸ்) = may be

பா⁴வார்த²

shiva ! Your form is full of pa varga. (Parvati, phaNi, bAlendu, bhasma and mandAkinI) How shall that form be the bestower of a pavarga (mokSha) ?

He has no a pavarga. How will He give what He does not have? Now the sennse of apavarga changes to mokSha. He is known to be the bestower of mokSha; but how can he give that?

ASAD (103)

The king was walking by the shore of the ocean along with the court poet who was short. On hearing the sound of the waves, the poet addressed the ocean:

ஸுமித்ரா நந்த³ந ஆஸக்தம் இமம் ராஜாநம் ஈக்ஷய வா ।

அத² வா மாம் க்ரு'ஸதநும் ஜலதே⁴ ரோதி³ஷி ஸ்வயம் ॥

ஸப்தா³ர்த²

ஸுமித்ரா = dasharath's wife, laxman's mother

நந்த³ந = child

மித்ர = friend

ஆநந்த³ந = happiness

ஆஸக்த = attached

இமம் = (from idaM) this

ராஜந் = king

ஈக்ஷ = to see

க்ரு¹ஸ = weak

தநு = body

ஜலதி⁴ = sea/ ocean

ருத்³ = to cry

பா⁴வார்த²

What fear makes you cry?

Is it because seeing the king who is ever intent on pleasing his good friends (su mitrAnandana) or on seeing me the dwarf?

sumitrAnandana can also be broken up as su mitra Anandana (happiness of good friends.

Why should the ocean cry on seeing them? No, It is the king rAma, who is attached (Asakta) to lakShmaNa (sumitrAnandana) and the dwarfish person is agastya himself. The ocean mistakes the poet to be agastya.

Ocean is afraid of rAma as he once threatened to dry him up when attempting to cross over to lanka. The dwarfish sage agastya is said to have drank the ocean. Hence the cause for fear.

Composer V. VAsuNNi moos (kerala)

ASAD (105)

ஜீவிதே யஸ்ய ஜீவந்தி லோகே மித்ராணி பா³ந்த⁴வா: |

ஸப²லம் ஜீவிதம் தஸ்ய கோ ந ஸ்வார்தா²ய ஜீவதி ||

ஸப³தா³ர்த²

ஜீவித = life

ஜீவ = to live

லோக = this world

மித்ர = friend

பா³ந்த⁴வ = relative

ஸப²ல = fruitful

ஸ்வார்த² = one's own ends

பா⁴வார்த²

In this world, Only that man, because of whom friends and relatives are able to live, has lived (in the true sense of the word). Otherwise, who in this world does not live solely to meet one's own ends ?

ASAD (104)

சாதக தூ⁴ம ஸமூஹம் த்³நு³ஷ்ட்வா மா தா⁴வ வாரி த⁴ர பு³த்³த⁴யா |
இஹ ஹி ப⁴விஷ்யதி ப⁴வத: நயந யுகா³தே³வ வாரிணாம் பூர: ||

ஸப்த³தா³ர்த²

சாதக = the ever thirsty chAtaka bird that lives only on raindrops

தூ⁴ம = smoke

ஸமூஹ = group

த்³நு³ = to see

தா⁴வ = to run

வாரி = water

வாரி த⁴ர = water carrier(cloud)

இஹ = here

ப⁴வ = to be

ப⁴வாந் = you

நயந = eye

யுக³ = couple

பூர = flood

பா⁴வார்த²

O chataka, seeing the group of smoke clouds do not run to them thinking they are water carriers ! Here there indeed shall flow from your own eyes a flood of water !

Subject: ASAD(106)

This verse is a compliment to the great sanskrit author BANabhata who was known for his rather complex style of writing with sentences lasting for

pages together.

ஜாதா ஸிக²ண்டி³நீ ப்ராக் யதா² ஸிக²ண்டி³ ததா²வக³ச்சா²மி ।
ப்ராக³ல்ப⁴யமதி⁴கமாப்தும் வாணீ பா³ணே ப³பூ⁴வேதி ! ॥

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

ஜாதா ஸிக²ண்டி³நீ ப்ராக் யதா² ஸிக²ண்டி³ தத² அவக³ச்சா²மி ।
ப்ராக³ல்ப⁴யம் அதி⁴கம் ஆப்தும் வாணீ பா³ண: ப³பூ⁴வ இதி ! ॥

ஸப்³தா³ர்த²

ஜாத = born, become (from jan, to be born, or created)

ப்ராக் = a long time ago

அவ + க³ம் = to comprehend, understand

ப்ராக³ல்ப⁴ய = development, depth, maturity

ஆப் = to obtain

வாணீ = language

ப³பூ⁴வ = became (from bhU, to become)

பா⁴வார்த²

Just as shikandini, a long time ago became shikhandi, similarly I now realize that in order to acquire more maturity, the language (of sanskrit) itself became re incarnated as the author bANa !

ASAD (107)

த³க்ஷிணே லக்ஷமணே யஸ்ய வாமே து ஜநகாத்மஜா ।
புரதோ மாருதிர்யஸ்ய தம் வந்தே³ ரகு⁴நந்த³நம் ॥

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

த³க்ஷிணே லக்ஷமணே யஸ்ய வாமே து ஜநக ஆத்மஜா ।
புரத: மாருதி: யஸ்ய தம் வந்தே³ ரகு⁴ நந்த³நம் ॥

ஸப்³தா³ர்த²

த³க்ஷிண = right side

வாம = left side

ஜநக = king Janaka (father of Sita)

ஆத்மஜா = daughter

புரத: = in front

வந்த³ = to pray

நந்த³ந = child

பா⁴வார்த²

I bow down to that child of the Raghus to whose right is lakShmana.
to whose left is the daughter of Janaka and in front of whom is Maruti.

ASAD (109)

தா³தவ்யம் போ⁴க்தவ்யம் த⁴நவிஷயே ஸஞ்சயோ ந கர்தவ்ய: |

பஸ்யேஹ மது⁴கரீணாம் ஸஞ்சிதார்த²ம் ஹரந்த்யந்யே ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

தா³தவ்யம் போ⁴க்தவ்யம் த⁴ந விஷயே ஸஞ்சய: ந கர்தவ்ய: |

பஸ்ய இஹ மது⁴கரீணாம் ஸஞ்சித அர்த²ம் ஹரந்தி அந்யே ||

ஸப்³தா³ர்த²

தா³தவ்ய = should be given

போ⁴க்தவ்ய = should be used, enjoyed

த⁴ந = money

ஸஞ்சய = collection

கர்தவ்ய = should be done

பஸ்ய = see (from dRish)

இஹ = here

மது⁴கரீ = bee

ஹ்ரு' (ஹரதி) = to steal

அந்ய = other

பா⁴வார்த²

It should be given or enjoyed and spent. As far as money is concerned
it should never be stocked up. Look here, the collected savings of the bees
are stolen by others.

ASAD (110)

த்யஜந்தி மித்ராணி த⁴நைர்விஹீநம் தா³ராஸ்ச புத்ராஸ்ச ஸுஹ்ரு³ஜ்ஜநாஸ்ச |
தம் அர்த²வந்தம் புநராஸ்யந்தி அர்தோ² ஹி லோகே புருஷஸ்ய ப³ந்து:⁴ ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

த்யஜந்தி மித்ராணி த⁴நை: விஹீநம் தா³ரா: ச புத்ரா: ச ஸுஹ்ரு³த்³ ஜ்ஜநா: ச |
தம் அர்த²வந்தம் புந: ஆஸ்யந்தி அர்த:² ஹி லோகே புருஷஸ்ய ப³ந்து:⁴ ||

ஸப³தா³ர்த²

த்யஜ் = to leave

மித்ர = friend

த⁴ந = money

விஹீந = bereft of

தா³ரா = wife

ஸு:ரு³த்³ = affectionate

அர்த²வாந் = one with money

ஆ+ஸரி = to take refuge in

லோக = world

புருஷ = man

ப³ந்து⁴ = brother

பா⁴வார்த²

Friends leave the man without money, so do wives, sons and other affectionate people. They all come back after the man is again wealthy : Wealth is the only real brother of man in this world.

ASAD (111)

த்ரு³ணாத்³பி லகு⁴ஸ்தூலஸ்தூலாத்³பி ச யாசக: |
வாயுநா கிம் ந நீதோ⁵ஸௌ மாமயம் ப்ரார்த²யேதி³தி ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

த்ரு³ணாத் அபி லகு:⁴ தூல: தூலாத் அபி ச யாசக: |

வாயுநா கிம் ந நீத: அஸௌ மாம் அயம் ப்ரார்த²யேத் இதி ||

ஸப்³தா³ர்த²

த்ரு³ண = grass

தூல = air

யாசக = begger

லகு⁴ = small / inferior / light

வாயு = wind

நீத = taken

அஸௌ = him (from adas)

அயம் = him (from idaM)

ப்ரார்த² = to beg / pray

பா⁴வார்த²

Air is lighter (inferior to) grass, and a beggar is inferior to air.

Why indeed can then the beggar cannot be taken by the wind ? “He will beg me too ! “ (says the wind) .....

ASAD (113)

அயம் நிஜ: பரோ வா இதி க³ணநா லகு⁴ சேதஸாம் |

உதா³ர சரிதாநாம் து வஸுதா⁴ ஏவ குடும்ப³கம் ||

ஸப்³தா³ர்த²

அயம் = this (man)

நிஜ = one's own

பர = foreign, distant

க³ணநா = consideration

லகு⁴ = small

சேதஸ் = mind

உதா³ர = generous

சரித = nature

வஸுதா⁴ = earth

குடும்ப³க = family

பா⁴வார்த²

“This man is mine and this one is not” is a way of thinking adopted only by the narrow minded. For those who are generous in nature, the whole world is like their own family.

ASAD (113)

அயம் நிஜ: பரோ வா இதி க³ணநா லகு⁴ சேதஸாம் ।

உதா³ர சரிதாநாம் து வஸுதா⁴ ஏவ குடும்ப³கம் ॥

ஸப்³தா³ர்த²

அயம் = this (man)

நிஜ = one's own

பர = foreign, distant

க³ணநா = consideration

லகு⁴ = small

சேதஸ் = mind

உதா³ர = generous

சரித = nature

வஸுதா⁴ = earth

குடும்ப³க = family

பா⁴வார்த²

“This man is mine and this one is not” is a way of thinking adopted only by the narrow minded. For those who are generous in nature, the whole world is like their own family.

ASAD (112)

அதிபரிசயாத³வஜ்ஞா ஸந்ததக³மநாத³நாத³ரோ ப⁴வதி ।

மலயே பி⁴ல்புரந்த⁴ரீ சந்த³நதருகாஷ்ட²மிந்த⁴நம் குருதே ॥

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

அதி பரிசயாய் அவஜ்ஞா ஸந்தத க³மநாத் அநாத³ர: ப⁴வதி |
மலயே பி⁴ல்ல புரந்த⁴ரீ சந்த³ந தரு காஷ்ட²ம் இந்த⁴நம் குருதே ||
ஸப்³தா³ர்த²

அதி = excessive

பரிசய = familiarity

அவக³:யா = contempt

ஸந்தத = repeated

க³மந = going

அநாத³ர = disrespect

மலய = malaya mountain

பி⁴ல்ல = tribal

புரந்த⁴ரீ = wofe

சந்த³ந = sandal

தரு = tree

காஷ்ட² = log

இந்த⁴ந = fuel

குருதே = does (from kRi)

பா⁴வார்த²

Excessive familiarity breeds contempt, Going repeatedly (to someone else's house) causes disrespect to you. On malaya mountain (which is very rich in sandalwood trees) the wife of a tribal uses sandalwood even for the daily fuel needs.

ASAD (112)

அதிபரிசயாத³வஜ்ஞா ஸந்ததக³மநாத³நாத³ரோ ப⁴வதி |
மலயே பி⁴ல்லபுரந்த⁴ரீ சந்த³நதருகாஷ்ட²மிந்த⁴நம் குருதே ||
ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

அதி பரிசயாய் அவஜ்ஞா ஸந்தத க³மநாத் அநாத³ர: ப⁴வதி |

மலயே பி⁴ல்ல புரந்த⁴ரீ சந்த³ந தரு காஷ்ட²ம் இந்த⁴நம் குருதே ||

ஸப்³தா³ர்த²

அதி = excessive

பரிசய = familiarity

அவக³யா = contempt

ஸந்தத = repeated

க³மந = going

அநாத³ர = disrespect

மலய = malaya mountain

பி⁴ல்ல = tribal

புரந்த⁴ரி = wofe

சந்த³ந = sandal

தரு = tree

காஷ்ட² = log

இந்த⁴ந = fuel

குருதே = does (from kRi)

பா⁴வார்த²

Excessive familiarity breeds contempt, Going repeatedly (to someone else's house) causes disrespect to you. On malaya mountain (which is very rich in sandalwood trees) the wife of a tribal uses sandalwood even for the daily fuel needs.

ASAD (114)

சா²யாம் அந்யஸ்ய குர்வந்தி திஷ்ட²ந்தி ஸ்வயம் ஆதபே ।

ப²லாநி அபி பர அர்தா²ய வ்ரு³க்ஷா: ஸத்புருஷா இவ ॥

ஸப³தா³ர்த²

சா²யா = shade

அந்ய = others

குர்வந்தி = do (from kRi)

திஷ்ட²நி = stand (from sthA)

ஸ்வயம் = themselves

ஆதப = heat

ப²ல = fruit

பர = others

அர்த² = benefit

வ்ரு³க்ஷ = tree

ஸத் = good

புருஷ = man

பா⁴வார்த²

They make shade for others and stand in the heat themselves. Even fruits are for the good of others: Trees are indeed like good men.

ASAD (114)

சா²யாம் அந்யஸ்ய குர்வந்தி திஷ்ட²ந்தி ஸ்வயம் ஆதபே ।

ப²லாநி அபி பர அர்தா²ய வ்ரு³க்ஷா: ஸத்புருஷா இவ ॥

ஸப³தா³ர்த²

சா²யா = shade

அந்ய = others

குர்வந்தி = do (from kRi)

திஷ்ட²நி = stand (from sthA)

ஸ்வயம் = themselves

ஆதப = heat

ப²ல = fruit

பர = others

அர்த² = benefit

வ்ரு³க்ஷ = tree

ஸத் = good

புருஷ = man

பா⁴வார்த²

They make shade for others and stand in the heat themselves. Even fruits are for the good of others: Trees are indeed like good men.

ASAD (115)

லாலயேத் பஞ்ச வர்ஷாணி த³ஸ வர்ஷாணி தாட³யேத் |
ப்ராப்தே து ஷோட³ஸே வர்ஸே புத்ரே மித்ரவத்³ ஆசரேத் ||

ஸப்³தா³ர்²

லால் = to pamper

பஞ்ச = five

வர்ஷ = year

த³ஸ = ten

தட³ = to hit

ப்ராப்த் = reached

ஷோட³ஸ = sixteen

புத்ர = son

மித்ர = friend

ஆ+சர் = to behave, interact

பா⁴வார்த²

One should pamper one's son for five years then discipline him for ten years. However once he reaches the age of sixteen one should treat him as a friend

---

ASAD (VaidhyAn prati (On Doctors))

வைத்⁴யராஜ நமஸ்துப்⁴யம் யமராஜ ஸஹோத⁴ர
யமோ ஹரதி ப்ராணந் வைத்⁴யஹ் ப்ராணந் த⁴நாநி ச

Salutations to you, Doctor, the brother of Yama (God of death)

Yama steals (takes away) the life; a Doctor life and wealth as well.

சிதாம் ப்ரஜ்வலிதாம் த³ருஸ்த்வா வைத்⁴யஹ் விஸ்மயமாக³தஹ்
நாஹம் க³தஹ் ந மய் ப்⁴ராதா கஸ்யேத³ம் ஹஸ்தலாக³வம்

Seeing the burning pyre the Doctor became worried
(He thought) Neither did I attend to this person

Nor did my brother, whose handiwork is this

Dear Friends.

The real Humor or Joke is that the following verses are literally true. The practice and theory of medicine is completely wrong in its basis. This is true of all medicine, western, eastern, oriental or otherwise. Because, as you know, the nature follows an immutable cause and effect relationship for everything that happens. The disease is produced by its causes. The practice of medicine does not at all deal with the cause of a disease, but it only deals with palliating the symptoms of a disease, further letting the causes to continue. Another, real but sad joke is that even very intelligent people, who would otherwise investigate/reasearch everything before they practice, subscribe to the practice of medicine without questioning the logic.

ASAD (117)

யதை²கேந ந ஹஸ்தேந தாலிகா ஸம்ப்ரபத்³யதே |
ததோ²த்³யமபரித்யக்தம் கர்ம நோத்பாத³யேத் ப²லம் ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ
யதா² ஏகேந ந ஹஸ்தேந தாலிகா ஸம்ப்ரபத்³யதே |
ததா² உத்³யம பரித்யக்தம் கர்ம ந உத்பாத³யேத் ப²லம் ||

ஸப்³தா³ர்த²

ஹஸ்த = hand

தாலிகா = clap

ஸம் + ப்ர + பத்³ = to become

உத்³யம = effort

பரித்யக்த = deprived of

கர்மந் = work

உத் + பத்³ = to obtain

ப²ல = fruit

பா⁴வார்த²

Just as a clap cannot happen with just one hand, similarly any work deprived of effort will not obtain fruit.

ASAD (117)

யதை²கேந ந ஹஸ்தேந தாலிகா ஸம்ப்ரபத்³யதே |
ததோ²த்³யமபரித்யக்தம் கர்ம நோத்பாத³யேத் ப²லம் ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

யதா² ஏகேந ந ஹஸ்தேந தாலிகா ஸம்ப்ரபத்³யதே |
ததா² உத்³யம பரித்யக்தம் கர்ம ந உத்பாத³யேத் ப²லம் ||

ஸப்³தா³ர்த²

ஹஸ்த = hand

தாலிகா = clap

ஸம் + ப்ர + பத்³ = to become

உத்³யம = effort

பரித்யக்த = deprived of

கர்மந் = work

உத் + பத்³ = to obtain

ப²ல = fruit

பா⁴வார்த²

Just as a clap cannot happen with just one hand, similarly any work deprived of effort will not obtain fruit.

ASAD (124)

ப்ரிய: ஸம்ஸ்க்ரு³தப்ரியா: |

(Dear Sanskrit Lovers)

அஷ்டா³சு புரா³ணநாம் ஸாரம் வ்யாஸேந கீர்திதம் |

பரோபகார: புண்யாய பாபாய பர பீட³நம் ||

ஸப்³தா³ர்த²

அஷ்டாத³ஸ = eighteen

ஸார = essence

கீர்த் = to tell

பரோபகார = benefitting others (para upakAra)

புண்ய = purification acquired by virtuous deeds

பாப = sin

பர = other

பீட³ந = harrasment

பா⁴வார்த²

The essence of the eighteen scriptures (purANas) is stated by VyAsa :

“Benefitting others leads to purification and harassing others leads to sin.

ASAD (125)

ப்ரிய: ஸம்ஸ்க்ரு²தப்ரியா: |

(Dear Sanskrit Lovers)

அர்தா²க³மோ நித்யமரோகி³தா ச ப்ரியா ச பா⁴ர்யா ப்ரியவாதி³நீ ச |

வஸ்யம்ச புத்ரோ²ர்த²கா³ ச வித்³யா ஷட்³ ஜீவலோகஸ்ய ஸுகா²நி ராஜந் ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

அர்த² ஆக³ம: நித்யம் அரோகி³தா ச ப்ரியா ச பா⁴ர்யா ப்ரிய வாதி³நீ ச |

வஸ்ய: ச புத்ர: அர்த²கா³ ச வித்³யா ஷட்³ ஜீவ லோகஸ்ய ஸுகா²நி ராஜந் ||

ஸப்³தா³ர்த²

அர்த² = money

ஆக³ம = arrival

நித்ய = always

அரோகி³த = diseaselessness

ப்ரிய = dear

வாதி³நீ = she who speaks

வஸ்ய = under control

புத்ர = son

வித்³யா = knowledge

ஷட்³ = six

ஜீவ லோக = the mortal world

ராஜந் = king

பா⁴வார்த²

O King, The arrival of money, incessant good health, a dear and sweet speaking wife, a son under one's control (a son who has not strayed from the right path), and knowledge capable of earning money are the six happinesses of the mortal world.

ASAD (126)

ப்ரிய: ஸம்ஸ்க்ரு³தப்ரியா: |

(Dear Sanskrit Lovers)

அக்ரு³த்வா பர ஸந்தாபம் அக³த்வா க²ல மந்தி³ரம் |

ஸாதோ⁴: மார்க³ம் அநுஸ்ரு³த்ய யத் ஸ்வல்பம் அபி தத்³ ப³ஹு ||

ஸப்³தா³ர்த²

அக்ரு³த்வா = without doing (from kRi)

அக³த்வா = without going (from gam)

ஸந்தாப = harrasment

க²ல = evil person

மந்தி³ர = abode

ஸாது⁴ = good man

மார்க³ = path

அநு + ஸ்ரு³ = to follow

ஸ்வல்ப = little

ப³ஹு = a lot

பா⁴வார்த²

Without harassing others, without going to the abode of evil men.

---

and following the path laid down by good men, whatever achieved, even if little, is indeed a lot.

ASAD (129)

ப்ரிய: ஸம்ஸ்க்ரு³தப்ரியா: |

(Dear Sanskrit Lovers)

ஆபதி³ மித்ர பரீக்ஷா ஸூர பரீக்ஷா ரண அங்க³ணே ப⁴வதி |

விநயே வம்ஸ பரீக்ஷா ஸீல பரீக்ஷா த⁴ந் க்ஷயே ப⁴வதி ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

Apad = சலமித்ய்

mitra = ப²:³ரிந்³

parIkShA = தேஸ்த்

shUra = வலிஅந்த்

raNa = ப³த்த்லே

a.ngaNa = ப²:³ரிஸ்த்³

vinaya = ஹுமிலித்ய்

va.nsha = ப²:³மில்ய்

shIla = சரச்தேர்

dhana = மோநேய்

kShaya = லோஸ்ஸ், வேஅகேநிந்க்³, ஸ்சரிசித்ய்

ஸப்³தா³ர்த²

A friend's test is in calamity, the test of a valiant person is on the battlefield. The test of a family is in its' humility and the test of one's character is in poverty.

பா⁴வார்த²

ASAD (131)

ப்ரிய: ஸம்ஸ்க்ரு³தப்ரியா: |

(Dear Sanskrit Lovers)

வித்³வத்த்வம் ச ந்ரு³பத்வம் ச ந ஏவ துல்யே கதா³சந ।
ஸ்வதே³ஸே பூஜ்யதே ராஜா வித்³வாந் ஸர்வத்ர பூஜ்யதே ॥

ஸப்³தா³ர்த²

வித்³வத்த்வ = scholarliness

ந்ரு³பத்வ = The title of king

துல்ய = comparable

ஸ்வதே³ஸ = one's own country

பூஜ் = to worship

ராஜந் = king

வித்³வத் = scholar

ஸர்வத்ர = everywhere

பா⁴வார்த²

Being a scholar and being a king are never ever comparable. A king is worshipped in his own country whereas a scholar is respected everywhere.

ASAD (133)

ப்ரிய: ஸம்ஸ்க்ரு³தப்ரியா: ।

(Dear Sanskrit Lovers)

A couple of subhAshitas from the hard working farmers

க³ணயந்தி ந யே ஸூர்யம் வ்ரு³ஷ்டிம் சீதம் ச கர்ஷகா: ।
யதந்தே ஸஸ்யலாபா⁴ய தை: ஸாகம் ஹி வஸாமி அஹம் ॥

ஸப்³தா³ர்த²

க³ண் = to count, to consider

ஸூர்ய = sun

வ்ரு³ஷ்டி = rain

சீத = cold

கர்ஷக = farmer

யத் = to strive

ஸஸ்ய = grain

லாப⁴ = acquirement, acquisition

ஸாகம் = with

வஸ் = to live

பா⁴வார்த²

The farmers do not consider the heat from the sun or rain or the cold winters but consistently strive for acwuiring grain. I (God ?) indeed live with them.

For marathi readers : nase rAuLI vA nase mandirI

jithe rAbatI hAta tethe harI .... ?

ASAD (136)

ப்ரிய: ஸம்ஸ்க்ரு²தப்ரியா: I

(Dear Sanskrit Lovers)

மூர்க²ஸ்ய பஞ்ச சிஹ்நாநி க³ர்வோ து³ர்வசநம் ததா² I

க்ரோத⁴ஸ்ச த்³ரு⁴வாத³ஸ்ச பரவாக்யேஷ்வநாத³ர: II

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

மூர்க²ஸ்ய பஞ்ச சிஹ்நாநி க³ர்வ: து³ர்வசநம் ததா² I

க்ரோத⁴ ச த்³ரு⁴வாத³ ச பரவாக்யேஷு அநாத³ர: II

ஸப்³தா³ர்த²

மூர்க² = fool

பஞ்ச = five

சிஹ்ந = sign

க³ர்வ = vanity

து³ர்வசந = wicked statements

க்ரோத⁴ = anger

த்³ரு⁴ = unrelenting

வாத³ = argument

பர = other

வாக்ய = sentence

அநாத³ர = lack of respect

பா⁴வார்த²

There are five signs of a fool : Vanity, wicked conversation, anger, stubborn arguments, and a lack of respect for other people's opinions.

ASAD (139)

ப்ரிய: ஸம்ஸ்க்ரு³தப்ரியா:।

(Dear Sanskrit Lovers)

அஷ்டௌ கு³ண புருஷம் தீ³பயந்தி ப்ரஜ்ஞா ஸுஸீலத்வத³மௌ ஸ்ருதம் ச ।
பராக்ரமஸ்சாப³ஹுபா⁴ஷிதா ச தா³நம் யதா²ஸக்தி க்ரு³தஜ்ஞதா ச ॥

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

அஷ்டௌ கு³ண: புருஷம் தீ³பயந்தி ப்ரஜ்ஞா ஸுஸீலத்வ த³மௌ ஸ்ருதம் ச ।
பராக்ரம: ச அ ப³ஹு பா⁴ஷிதா ச தா³நம் யதா² ஸக்தி க்ரு³தஜ்ஞதா ச ॥

ஸப்³தா³ர்த²

அஷ்டௌ = eight

கு³ண = qualities

புருஷ = man

தீ³ப் = to adorn, to grace

ப்ரக³யா = intellect

ஸுஸீலத்வ = good character

தீ³ம = self control

ஸ்ருத = knowledge

பராக்ரம = valor

ப³ஹு = too much

பா⁴ஷ = to speak

தா³ந = the act of giving

ஸக்தி = strength

க்ரு³தஜ்ஞதா = gratitude

பா⁴வார்த²

Eight qualities adorn a man : Intellect, good character, self control.
knowledge, valor, not talking too much, being charitable as per his (financial)
strength and gratitude.

ASAD (141)

க: ந யாதி வஸம் லோகே முக²ம் பீண்டே³ந பூரித: |
ம்ரு³த³ங்க³:³ முக² லேபேந கரோதி மது⁴ரம் த்⁴வநிம் ||

sandhi vighraha

யா = to go

வஸ = control

லோக = this world

முக² = mouth

பிண்ட³ = morsel of food

பூர் = to fill

ம்ரு³த³ங்க³ = drum

முக² = mouth

லேப = smearing

மது⁴ர = sweet

த்⁴வநி = sound

ஸப்³தா³ர்த²

In this world who indeed wont come under control once his/her
mouth is filled with food ? Even the mRida.nga makes a sweet sound after
its mouth is smeared.

ஐக்யம் ப³லம் ஸமாஜஸ்யா தத³பா⁴வே ஸ து³ர்ப³ல: |
தஸ்மாத் ஐக்யம் ப்ரஸம்ஸந்தி த்³ரு⁴ம் ராஸ்த்ர ஹிதைஷிண: ||

ஸப்³தா³ர்த²

ஐக்ய = unity

ப³ல = strength

ஸமாஜ = society

து³ர்ப³ல = weak

ப்ர+ஸம்ஸ் = to praise

த்³ரு⁴ம் = strongly

ராஸ்ட்ர = nation

ஹிதைஷிந் = one who wishes good

பா⁴வார்த²

Unity is the strength of any society and it (society) is weak without it. Hence those who wish the good of the nation strongly praise unity.

ASAD (144)

We had a big thread on “Ramayana in a Stanza” Here is the bhAgavata (life of Shri KRishna) in four lines :

ஆதௌ³ தே³வகிதே³வக³ர்ப⁴ஜநநம் கோ³பீக்³ரு⁴ஹே வர்த⁴நம்
மாயாபுதநஜீவிதாபஹரணம் கோ³வர்த⁴நோத்³தா⁴ரணம் ।
கம்ஸச்சே²த்³நகௌரவாதி³ஹநநம் குந்தீதநாஜாவநம்
ஏதத்³பா⁴க³வதம் புராணகதி²தம் ஸீக்ரு⁴ஷ்ணலீலாம்ரு⁴தம் || 16 ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

ஆதௌ³ தே³வகி தே³வ க³ர்ப⁴ ஜநநம் கோ³பீ க்³ரு⁴ஹே வர்த⁴நம்
மாயா புதந ஜீவித அபஹரணம் கோ³வர்த⁴ந உத்³தா⁴ரணம் ।
கம்ஸ ச்சே²த்³ந கௌரவ ஆதி³ ஹநநம் குந்தீ தநாஜ அவநம்
ஏதத்³ பா⁴க³வதம் புராண கதி²தம் ஸீக்ரு⁴ஷ்ணலீலா அம்ரு⁴தம் || 16 ||

ஸப்³தா³ர்த²

ஆதௌ³ = First

க³ர்ப⁴ = womb

ஜநந = birth

க்³ரு⁴ஹ = house

வர்த⁴ந = growing up

ஜீவித = life

அபஹரண = stealing

உத்³தா⁴ரண = lifting up

சே²த³ந = cutting

ஹநந = killing

தநூஜ = son

அவந = protection

கதி²த = told

லீலா = legend (?)

பா⁴வார்த²

First the birth of the lord in the womb of devaki, then the growing up in the house of gopis, the stealing of life from the deceitful pUtana, the lifting up of the govardhana mountain, the cutting (beheading) of kansa, the killing of the kauravas etc. and the protection of the sons of kunti : This is the BhAgavat as told in the purANas and which is immortal because of the legends of Shri Krishna.

ASAD (146)

கு³ரு³ப்³நது⁴ரப்³நது⁴நாம் கு³ரு³ஸ்³சக்ஷு³ரசக்ஷு³ஷாம் |

கு³ரு³: பிதா ச மாதா ச ஸர்வேஷாம் ந்யாயவர்திநாம் ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

கு³ரு³: ப்³நது⁴: அப்³நது⁴நாம் கு³ரு³: சக்ஷு³: அசக்ஷு³ஷாம் |

கு³ரு³: பிதா ச மாதா ச ஸர்வேஷாம் ந்யாயவர்திநாம் ||

ஸப்³தா³ர்த²

கு³ரு = preceptor

ப்³நது⁴ = brother / kin

அப்³நது⁴ = one who does not have any brothers / kinmen

சக்ஷு³ஸ் = eye

அசக்ஷு³ஸ் = one without an eye

பித்ரு' = father

மாத்ரு' = mother

ஸர்வ = everyone

ந்யாய = justice

வர்திந் = one who lives / behaves

பா⁴வார்த²

The teacher is the brother to those who dont have any kinmen, the teacher is an eye through which the blind can see. The teacher is a father and mother to everyone who lives on the path of justice.

ASAD (149)

க³ர்வாய பரபீடா³யை து³ர்ஜநஸ்ய த⁴நம் ப³லம் |

ஸுஜநஸ்ய து தா³நாய ரக்ஷணாய ச தே ஸதா³ ||

ஸப³தா³ர்த²

க³ர்வ = vanity

பர பீடா³ = harrasment of others

து³ர்ஜந = wicked person

த⁴ந = money

ப³ல = power

ஸுஜந = good man

தா³ந = act of giving , charity

ரக்ஷண = protection

ஸதா³ = always

பா⁴வார்த²

The wealth and power of a wicked person are for vanity and harrasment of others respectively. However with a good man they are always (used) for charity and for protection.

ASAD (155)

அம்பா³ யஸ்ய உமா³தே³வீ ஜநக: யஸ்ய ஸங்கர: |

வித்³யாம் த³தா³தி ஸர்வே³ய: ஸ ந: பாது க³ஜாநந: ||

ஸப்³தா³ர்த²

அம்பா³ = mother

உமா = pArvatI

ஜநக = father

வித்³யா = knowledge

தா³ = to give

பா = to bless

க³ஜ = elephant

ஆநந = mouth

பா⁴வார்த²

May the elephant faced one (Ganapati) whose mother is umA devi.

whose father is sha.nkara and who gives knowledge to everybody, bless us.

ASAD (156)

கௌ³ரவம் ப்ராப்யதே தா³நாத் ந து வித்தஸ்ய ஸஞ்சயாத் |

ஸ்தி²தி: உச்சை: பயோதா³நாம் பயோதீ⁴நாம் அத:⁴ ஸ்தி²தி: ||

ஸப்³தா³ர்த²

கௌ³ரவ = glory

ப்ராப் = to obtain

தா³ந = giving

வித்த = money

ஸஞ்சய = collection

ஸ்தி²தி = position

உச்சை: = up

பயோதீ³ = cloud (one who gives water)

பயோதீ⁴ = sea (one that stores water)

அத:~4 = down

பா⁴வார்த²

Fame is obtained by giving money, not collecting it. Clouds (givers

---

of water) have a high position whereas the seas (stomers of water) have a low position.

ASAD (160)

உத்³யம: ஸாஹஸம் தை⁴ர்யம் பு³த்³தி⁴:⁴ ஸக்தி: பராக்ரம: |

ஷட்³ ஏதே யத்ர வர்தந்தே தே³வ: தத்ர ஸஹாயக்ரு³த் ||

ஸப்³தா³ர்த²

உத்³யம = industriousness

ஸாஹஸ = adventure

தை⁴ர்ய = courage

பு³த்³தி⁴ = intelligence

ஸக்தி = strength

பராக்ரம = adventurous accomplishment

ஷட்³ = six

வ்ரு³த் = to exist

தே³வ = god

ஸஹாய = help

பா⁴வார்த²

God provides help where these six qualities exist : industriousness, adventure, courage, intelligence, strength and adventurous accomplishment.

ASAD (161)

உபதே³ஸ: ஹி மூர்கா²னாம் ப்ரகோபாய ந ஸாந்தயே |

பய: பாநம் பு⁴ஜங்கா³நாம் கேவலம் விஷ்வர்த⁴நம் ||

ஸப்³தா³ர்த²

உபதே³ஸ = advice

மூர்க² = idiot

ப்ரகோப = aggravation

ஸாந்தி = calmness

பயஸ் = milk

பாந = drinking

பு⁴ஜங்க³ = snake

விஷ = poison

வர்த⁴ந = growth

பா⁴வார்த²

Advising an idiot leads to more aggravation than peace. Feeding milk to a snake only serves to increase its poison.

ASAD (163)

ஆத்மந: முக² தோ³ஷேண ப³த்⁴யந்தே ஸூக ஸாரிகா: |

ப³கா: தத்ர ந ப³த்⁴யந்தே மௌநம் ஸர்வார்த² ஸாத⁴நம் ||

ஸப³தா³ர்த²

ஆத்மந் = self

முக² = mouth

தோ³ஷ = fault

ஸூக = parrot

ஸாரிகா = a bird (nightingale / cuckoo ?)

ப³க = stork

ப³த்⁴ = to trap, to tie down.

மௌந = silence

ஸர்வ = all

அர்த² = objective

ஸாத⁴ந = instrument

பா⁴வார்த²

Nightingales and parrots are trapped because of the fault of their own mouths.

However, storks are not caught. Silence is indeed the instrument that achieves all ends.

ASAD (169)

கரோதி ஸ்வமுகே²நைவ ப³ஹுதா⁴ந்யஸ்ய க²ண்ட³நம் |

நம: பதநஸீலாய முஸலாய க²லாய ச ||

பா⁴வார்த²

By his(its) own mouth he (it) injures (pounds) in many ways other people (a lot of grain). My salutations to the pestle and to the wicked man whose character is to fall down.

(The first line is interpreted in two ways depending on how the sandhi in bahudhAnyasya is broken)

First all of you must take a sigh of relief that I am not translating this in Russian. I have a valid comment. The interpretation is just not right. The word khala has two meanings. Kedar gives only one a wicked man. The second is a mortar. Those partisans of this list who were born in cities would not know what this article and its use is/was. It is a piece of stone, preferably, granite which is carved like a mortar. Mortar and pestle are two components of a commonly used pounding mechanism used in ages all over the world. Pounding removes chaff from grain. Its use in India declined after mechanical grain brayers were made available in cities in British rule. The use continued for some time in numerous villages or inaccessible regions. My father's house and that of all my relations had at least one. My mom, auntie and sisters would wake up early in the morning and do their chores with mortar and pestle singing songs.

The meaning as given by Kedar lacks certain truth. Why would poet, or for that matter, anybody thank a wicked man whose character is to fall down?. In chaturvarNya scheme four classes were assigned certain duties and responsibilities. When they performed such social obligations they earned the social acceptance. On this background poet takes a case of a habitually misbehaving person patanshIla and examines his contributions to the society. Even though he lacks social acceptance due to his nature, the poet opines, his peculiar behavior, actually

contributes to the social needs.

Ancient Indians were taught to be polite to each other.

respectful to each other, friendly and forgiving to each other. These codes of conducts brought social harmony, but created a situation where blunt, bold actions were frowned upon. People, therefore, would get away with murder, so to say, and nobody would criticize or check their actions. Remember politeness rules. Our patanshIla was exception to this rule. Therefore, when he got mad at somebody or something he would lash out at them and separate their true selves from their alter egos. In other words he would tear the masks of dichotomous, contradictory.

personalities. Poet, obviously is paying compliments to such a person. However, he cannot openly come out and praise such a man or his actions. Therefore, the poet resorts to the double talk, ambiguity.

double entendre technique. Smart person would find the true meaning behind the obvious.

Nobody writes a couplet praising mortar and pestle, they are so unpoetic. So the true meaning of this couplet is:

By his own mouth he, patanshIla, pounds most of the times people hiding behind veneers and exposes their true nature, salutions to him and his brute force 'musala'.

ASAD (170)

க²ல: கரோதி து³ர்வ்ரு²த்தம் நூநம் ப²லதி ஸாது⁴ஷு |

த³ஸாநநோ⁵ஹரத் ஸீதாம் ப³ந்த⁴நம் து மஹோத³தே:4 ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

க²ல: கரோதி து³ர்வ்ரு²த்தம் நூநம் ப²லதி ஸாது⁴ஷு |

த³ஸ ஆநந: அஹரத் ஸீதாம் ப³ந்த⁴நம் து மஹா உத³தே:4 ||

ஸப்³தா³ர்த²

க²ல = wicked man

து³ர்வ்ரு²த்தம் = bad deed

நூநம் = really

ப²ல் = to bear fruit

ஸாது⁴ = good man

த³ஸ = ten

ஆநந = face

ஹ்ரு' = to steal

ப³ந்த⁴ந = retriCTION

மஹத் = great

உத³தி⁴ = sea

பா⁴வார்த²

The wicked man does a bad deed and really it bears fruit among the good. The ten faced one (Ravana) stole Sita, and it was the ocean that had to be restriced ! (by Rama's bridge)

ASAD (170)

க²ல: கரோதி து³ர்வ்ரு²த்தம் நூநம் ப²லதி ஸாது⁴ஷு |

த³ஸாநநோஹரத் ஸீதாம் ப³ந்த⁴நம் து மஹோத³தே:⁴ ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

க²ல: கரோதி து³ர்வ்ரு²த்தம் நூநம் ப²லதி ஸாது⁴ஷு |

த³ஸ ஆநந: அஹரத் ஸீதாம் ப³ந்த⁴நம் து மஹா உத³தே:~⁴ ||

ஸப³தா³ர்த²

க²ல = wicked man

து³ர்வ்ரு²த்தம் = bad deed

நூநம் = really

ப²ல் = to bear fruit

ஸாது⁴ = good man

த³ஸ = ten

ஆநந = face

ஹ்ரு' = to steal

ப³ந்த⁴ந = retriCTION

மஹத் = great

உத³தி⁴ = sea

பா⁴வார்த²

The wicked man does a bad deed and really it bears fruit among the good. The ten faced one (Ravana) stole Sita, and it was the ocean that had to be restriced ! (by Rama's bridge)

ASAD (201)

கார்யார்தீ² ப⁴ஜுதே லோக: யாவத் கார்யம் ந ஸித்⁴யதி |

உத்தீர்ணை ச பரே பாரே நௌகாயா: கிம் ப்ரயோஜநம் ||

ஸப்³தா³ர்த²

கார்ய அர்தி²ந் = one whose intent is getting one's work done

ப⁴ஜ் = to pray, propitiate

லோக = the world

கார்ய = work

ஸித்⁴ = to be accomplished

உத்தீர்ணை = crossed

பர = other

பார = bank of a river

நௌகா = boat

ப்ரயோஜந = use

பா⁴வார்த²

The world (men of the world) intending to get its work done. prays (to you) only until the task is not accomplished. Once you have crossed over to the other bank, what is the use of the boat ?

ASAD (203)

மநோ மது⁴கரோ மேகோ⁴ மத்³யபோ மத்குணே மருத் |

மா மதோ³ மர்கடோ மத்ஸ்யோ மகாரா த³ஸ சஞ்சலா: ||

ஸந்தி⁴ விக்³ரஹ

மந: மது⁴கர: மேக:⁴ மத்³யப: மத்குண: மருத் |

மா மத:³ மர்கட: மத்ஸ்ய: மகாரா: த³ஸ சஞ்சலா: ||

ஸப்³தா³ர்த²

மநஸ் = mind

மது⁴கர = bee

மேக⁴ = cloud

மத்³யப = drunkard

மத்குண = bed bug

மருத் = wind

மா = the goddess of wealth, Laxmi

மத³ = pride, arrogance, conceit

மர்கட = monkey

மத்ஸ்ய = fish

மகார = something starting with the letter “ma”

த³ஸ = ten

சஞ்சல = fickle, unsteady

பா⁴வார்த²

The mind, the bee, the cloud, the drunkard, the bed bug, the wind, wealth, pride, the monkey and the fish are the ten things starting with the letter “ma” that are always unsteady.

These postings by Kedar have been taken from the older sanskrit-digest archives. Some posts are missing.

——
A Subhashita A Day ASAD
pdf was typeset on January 21, 2023
——

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

